No. 112
varakauppa
rocery
H. KOIJONEN
ammaslääkäri
Tri ELGIE
Huone 2
ORT WILLIAM, ONT.
Puhelin S. 1008.
lalutaan tietää
CK PIIRAISEN
ILMOITUS
ien kulkuvuoro
adian National Railway.
Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

No. 113 — 1924 | Lauantaina, syysk. 27 p. — Sat., Sept. 27th, 1924 | VIII Vuosik. - Vol. VIII

Venäjän sopimus voi muodostua pääkysymykseksi vaalitaistelussa

Lontoo. — Ministerejä ja parlamentin jäseniä alkaa saapua Lontooseen ollakseen valmiina viikon päästä alkavaa parlamentin istuntoa varten. Parlamentin seuraava istunto voi pahassa tapauksessa olla viimeinen nykyisen hallituksen aikana. Ministeristön jäsenten mieliä kiinnittää ennen kaikkea se, tuleeko hallitus vastaanottamaan liberaalien taisteluhaasteen ja hajottamaan parlamentin Venäjän kanssa tehdyn sopimuksen johdosta.

Ministeristön ja parlamentin äärimmäiseen vasemmistoon kuuluvat jäsenet, joiden painostuksesta pääministeri oli pakotettu allekirjottamaan äsken Venäjän kanssa tehdyn sopimuksen, ovat sitä mieltä, että tästä sopimuksesta tulee mainio kysymys seuraavassa vaalitaistelussa. Nämä vasemmistolaiset väittävät, että on mitä helpoin asia saada työväenpuolueen joukot ihan viimeistä miestä myöten sopimuksen taakse sen käsityksen pohjalla, että sopimus ja sen perustalla Venäjän kanssa järjestettävät kauppasunteet ovat mitä suurimmasta siunauksesta Englannille. Konservatiivit ja heidän mukanaan kulkevat liberaalit varustautuvat puolestaan kaikin neuvoin taistelemaan sopimusta vastaan sekä parlamentin istunnossa, että seuraavissa vaaleissa, milloin sitten vaalit toimitettaneekin. Eräissä valtiollisissa piireissä ollaan kuitenkin sitä mieltä, että uusiin vaaleihin ei missään tapauksessa jouduta ennen ensi kevättä.

Amerikan tekniikko näkee Venäjän edistyksen

New York. — Neuvosto-Venäjä edistyy nopeasti uuden sähköistämissuunnitelmansa toimeenpanossa, lausuu Harold V. Bozell, Electric Worldin toimittaja, joka on juuri palannut pitkältä Europan matkaltaan. Hallituksen lähimpään sähköistämis ohjelmaan kuuluu 30 suuren voima-aseman rakentaminen, joista viisi on jo valmiina ja käyttökunnossa, tiedottaa Mr. Bozell. Seitsemän muuta voima-asemaa on juuri työn alla.

Bozel vakuuttaa, että ne amerikalaiset sähkö-instrumentti firmat, jotka myyvät tarpeita Venäjälle, saavat olla varmoja maksusta, sillä Venäjän hallitus ostaa enimmät sähkötarpeensa 50 prosentin käteismaksulla ja loppu viiden vuoden kuluessa.

North Bayn väkiluku kasvaa

North Bay. — Juuri julaistujen virallisten tilastojen mukaan tämän kaupungin väkiluku on lisääntynyt viime vuoden ajalla 852:lla, ollen nyt 13,011. Kaupunki on muussakin suhteessa osottanut huomattavia nousemisen merkkejä.

Leningrad tulvan vallassa

Kavallus Ruotsin rautatietyöläisten liitossa

Tukholma. — Ruotsin rautatieläisten liiton rahastoissa on havaittu suuria vajauksia ja ilmoitetaan niiden nousevan lähes miljoonaan kruunuun.

Lähempiä tietoja siitä, miten kavallukset on tehty, samoinkuin siitäkin, kuka niihin on syypää, puuttuu. Todennäköisesti on kavallukset suorittanut liiton rahastonhoitaja Carlbom, joka muutama viikko sitten kuoli.

Carlbom on ollut monet vuodet yhtämittaa liiton rahastonhoitajana ja nauttinut Ammattijärjestön yleistä luottamusta. Hänen kuolemansa jälkeen toimitettu kassan tarkastus lienee nyt tuonut ilmi moisen katalan teon. Ruotsin ammatillisen liikkeen silmäntekeville miehille, varsinkin liittojen ja järjestöjen rahastonhoitajille, näyttää muuten olevan perin helppo hävittää suuria summia työläisten keräämiä varoja. Tapaus ei nimittäin ole ainoa Ruosissakaan.

Numeroja Ontarion kaivostuotannosta

Toronto. — Kaivosdepartementin puolivuosiraportista, joka on vastikään julaistu, käy selville, että kullan ja nikkeli-kuparin tuotanto Ontarion kaivoksissa on huomattavasti lisääntynyt. Tämän vuoden ensimäisen kuuden kuukauden aikana nousi kultatuotantonnon arvo yhteensä 11,810,000 dollariin. Sen edellisenä puolena vuotena nousi kultatuotannon arvo 8,648,938 dollariin.

Se seikka että Ontarion mineraalituotanto ja etenkin metallipitoinen kaivosteollisuus on kukoistavassa asemassa, huomataan departementin tekemistä laskuista. Niiden mukaan on metallituotannon arvo 24 prosenttia suurempi tänä vuonna kun vastaavana aikana viime vuonna.

Savi ja rakennusaineiden tuotanto on kuitenkin raportin mukaan pienentynyt, sentähden kun tänä vuonna on tehty vähemmän rakennustöitä. Rakennusaineiden hinnat ovat myöskin laskeneet siinä määrin että ne kesäkuun lopulla olivat ainoastaan 60 prosenttia yläpuolella 1913 hintoja.

Voimalaitosten puute, joka viime vuonna suuresti vaikeutti kultatuotantoa Pohjois-Ontariossa, on nyt sivuutettu. Nyt on varastoissa riittävästi energiaa sellaisiakin ajanjaksoja varten kun vesivarastot ovat pienet.

Leningrad. — Täällä on julistettu sotalaki voimaan tulvan aiheuttaman vakavan tilanteen johdosta. Tulva sai alkunsa tiistaina vallinneesta ankarasta myrskystä.

Torstaiaamuna tulvavedet vielä olivat 9 jalkaa yläpuolella normaalin, mutta ne osottivat laskemisen merkkejä.

Järjestystä pitävät yllä miliisia, palokunta ja tavalliset sotilaat ynnä erikoinen sitävarten nimitetty komitea. Suuria varastohuoneita on joutunut veden valtaan ja kärsineet siitä huomattavia vaurioita.

Rantakaduilla on vesi noussut aina rakennusten toiseen kerrokseen saakka. Useita kaupunginosia on tykkänään eristettynä. Suuremmoisia avustustoimia on ryhdytty järjestämään.

Puhelin ja sähkötysyhteys Moskovan kanssa on katkennut.

Vesi on tulvinut yli Neva-joen äyräiden noin viiden ja kuuden jalan paksuudelta. Kaupungin eri osiin ulottuvassa kanaalisysteemissä on vesi noussut yli kymmenen jalkaa. Sähkövoimalaitoksen epäkuntoon joutumisen takia kaupungissa vallitsee täydellinen pimeys. Junankulku, katuvaunuliikenne, telefooni- ja sähkölennätinsysteemi ovat keskeytyksissä. Nevsky Prospect on kokonaan tulvan vallassa. Samoin on Talvipalatsin tori. Monet muut kaupungin tärkeimmät osat ovat täydellisesti tulvan peitossa. Tähän mennessä ilmotetaan parikymmentä ihmistä joutuneen tulvan uhriksi.

Ammattiunioiden toimesta on ryhdytty järjestämään elintarpeiden kuletusta lentokoneilla. Muihinkin hätäaputoimenpiteisiin on ryhdytty.

Tämä on pahin tulva mitä Pietarissa eli Leningradissa on ollut sitten vuoden 1824.

Suomen valtiovelka

Suomen valtiovelka, joka nykyään on kaikki vakautettu, oli elokuun viimeisenä päivänä yhteensä 2,312,018,620 mk., josta 1,427,-597,520 mk. oli ulkomaista ja 884,-421,100 mk. kotimaista.

Edellisen kuukauden lopussa oli valtiovelka yhteensä 2,315,263,320 mk., joten vähennys on aivan pieni, noin 3 milj. mikä pääasiassa tulee ulkomaisen velan osalle.

Vaikkakin hopean tuotanto nousi 4,938,364 unssista 5,008,265 unssiin niin siltä sen todellinen arvo on vähentynyt 3,280,209 dollarista 3,262,100 dollariin. Kuparimetallin tuotannon arvo nousi 967,000 dollarista 1,225,750 dollariin.

Yleiskarjalainen 5:des neuvostokongressi kokoontuu

Moskova. — Yleiskarjalainen viides neuvostokongressi on koollekutsuttu Petroskoihin ensi jouluk 15 päiväksi.

Käsiteltäviksi on määrätty seuraavat asiat: Toimeenp. keskuskomitean puheenjohtajan ja kansankomisarien neuvoston selonteot; vv. 1924—25 kulunkiarvio; kihlakuntain kulunkiarvion soveltuttamisesta käytäntöön 1 vuoden aikana saavutetut kokemukset; metsäinjaosta paikallismerkityksessä; Kurjalan metsäteollisuudesta; Kontypohjan rakennusyritykistä; Karjalan alueella olevan Muurmannin asuttamisesta ja Muurmannin radan tehtävistä; maatalouspankin ja osuustoiminnan tehtävät; Karjalan maatalouden kohottamisesta y.m.

Preeripalo keskeyttänyt puintityöt

Neville, Sask. — 9:sän mailia täältä etelään päin riehuneen arovalkean tähden ovat puintityöt jouduttu keskeyttämään. Vaikka kolme sataa miestä oli taistelemassa kulovalkiaa vastaan lapioilla, auroilla ja muilla välineillä, ei tulta sittenkään saatu kontrollin alaiseksi. Viisi mailia pitkänä rintamana hyökkäsi tuli eteenpäin pitkin vehnäpeltoja. Tulen aikaansaama aineellinen vahinko nousee melkoisiin summiin. Yhtään ihmisuhria ei palo ainakaan tähän saakka ole vielä vaatinut.

Nikkelimyllyt laittomia Albertassa

Calgary. — Yleisen syyttäjän virastosta on annettu määräys, jonka mukaan n.k. nikkelimyllyt ovat laittomia lokakuun 1 päivästä lähtien. Julistuksessa samalla sanotaan, että kaikki, jotka eivät määräystä noudata, asetetaan armotta rangaistuksen alaiseksi.

Saksa on valmis liittymään kansainliittoon omilla ehdoillaan

Berlin. — Saksan ministeristö on juuri pitämässään istunnossa yksimielisesti päättänyt ruveta suuntaamaan Saksan hallituksen yrityksiä kansojen liittoon liittymiseksi läheisessä tulevaisuudessa sillä ehdolla, että sille tulee olemaan tasapuoliset oikeudet toisten suurvaltojen kanssa. Liittymisasiain pohtimista varten on Saksan ministeristö laatinut erikoiset ehdot, joiden pohjalla se pitää kansojen liittoon liittymisen mahdollisena. Näissä ehdoissa lausutaan, että Saksa ei pidä itseään yksistään syyllisenä suursodan alkamiseen ja Saksalle on myönnettävä edustusoikeus liiton neuvostossa niin pian kuin myöskin sihteeristössä. Tulevaisuudessa Saksa vaatii myöskin sen tomuutta sotien puhjetessa, eli toisin sanoen jos liitto joutuu turvautumaan sotavoimiin, niin silloin tapauksessa Saksa ei tule antamaan armeijaansa kansojen liiton käytettäväksi, eikä se myöskään salli sotavoimia kulettettavan alueittensa kautta. Edelleen Saksa vaatii miehitysjoukkojen poistamista Ruhrin alueelta vieläkin pikemmin kuin mitä liittolaisten nykyiset suunnitelmat edellyttävät. Saksa niinikään vaatii menettämiensä siirtomaiden takaisin palauttamista. Ehdoissa on vielä useita muita saman suuntaisia, Saksan entisten oikeuksien palauttamista tarkottavia vaatimuksia.

Taistelu keuhkotautia vastaan Englannissa

Lontoo. — Terveydenhoitoministeriön julkaisemasta tilastosta käy ilmi, että Englannissa ja Walesissa on tänä vuonna esiintynyt yli 11,000 tuberkulositapausta vähemmän kuin v. 1915. Tämä suuri menestys taistelussa tätä sairautta vastaan saattaa ministeriön toivomaan, että tuberkulosi voidaan saada kokonaan häviämään. Tilasto osoittaa suurta vähenemistä niin hyvin ilmoitettuihin sairastapauksiin kuin kuolemantapauksiin nähden. V. 1923 sattui Englannissa ja Walesissa 79,400 tapausta, vastaten 90,500 v. 1915, kun taas kuolemantapauksia v. 1923 oli 40,800 vastaten 54,-300 v. 1915. Skotlannissa osoittaa taistelu tuberkulosia vastaan yhtä suurenmoisia tuloksia. Viimeisten 20 vuoden aikana on tuberkulosiin kuolleisuus alentunut 45 prosentilla.

Norjan laivasto salakuljettajia vainuamaan

Kristiania. — Puolustusministeri ilmoittaa, että departementissa on suunniteltu laivaston laajempaa osanottoa taisteluun väkijuomain salakuljetusta vastaan.

Suomen ja Venäjän suhteiden järjestely

Suomen ja Venäjän välillä on päätetty aloittaa neuvottelut poronlaidun- ja saniteettisopimuksista.

Saniteettisopimuksesta pidetään neuvottelut Moskovassa. Sekä Suomen että Venäjän taholta on jo laadittu alustavat ehdotukset sopimukseksi, mutta sitä ei vielä ole esitetty asianomaisten maiden hallituksille. Vasta sen jälkeen alkavat varsinaiset neuvottelut. Sopimus valmistunee syksyn kuluessa.

Porolaidunsopimusta ei arvella voitavan saada valmiiksi tämän vuoden kuluessa.

Näiden sopimusten lisäksi tulee Venäjän kanssa aloitettavaksi neuvottelut salakuljetusopimuksesta. Tätä sopimusta varten ei kuitenkaan vielä ole ryhdytty laatimaan tarkempaa ehdotusta.

Venäjän taholta on myöskin joku aika sitten tehty ehdotus sopimuksen aikaansaamiseksi Petsamoon perustettavaa konsulaattia varten. Tarton rauhansopimuksessa on nimittäin Venäjän konsulaatin perustamisesta Petsamoon erikoinen määräys, joka edellyttää tällaisen sopimuksen aikaansaamista Suomen ja Venäjän välillä. Sopimusta varten on sekä Suomen että Venäjän puolelta olemassa ehdotus, mutta varsinaisiin neuvotteluihin sopimuksesta ei vielä ole ryhdytty.

Italia ja Jugoslavia neuvottelemaan

Rooma. — Italian ja Jugoslavian välillä aletaan neuvottelut lokakuun 1 päivänä näiden maiden välien järjestämiseksi. Konferenssissa tullaan neuvottelemaan näiden maiden välisten velka-asiain järjestämisestä, rajapoliisien laillisista oikeuksista, säästöpankkien järjestelystä ja useista muista sekavalla kannalla olevista asioista.

Kahden suomalaisen ruumiit löytyneet

Crosby, Minn. — Syysk. 17 p. löydettiin 165 jalan tasanteelta täkäläisessä Milford kaivannossa, missä viime helmik. 5 p. 41 kaivosmiestä hautaantui kaivosyhtiön ahneuden uhrina, kahden suomalaisen, Henry Mäen ja Alex Jylhän ruumiit. Mäki oli 33 vuotias ja häneltä jäi vaimo ja 5 lasta; Jylhältä jäi vaimo ja yksi lapsi. Työt jatkuvat kaivannossa, vaikka ollaan varmoja siitä, että siellä vielä on ruumiita esille kaivamatta.

Uusi hallitusskandaali Italiassa

Turin, Italia. — Sen jälkeen kun Branca d'Italia on ilmottanut, että liikkeellä on 300,000,000 dollarin arvosta bondeja ja 700,000,000 dollarin arvosta seteleitä, jotka eivät lainkaan ole valtiorahaston kirjoissa on paljastunut seikka, että fascistivirkailijat ovat kuluneen kolmen vuoden aikana panneet omiin taskuihinsa biljooneja dollareita hoitamalla petoksellisesti valtiorahaston setelipainon käyttöä.

Että seteleiden ylituotanto ei ole tapahtunut seteleiden väärennyksen kautta, on käynyt selville huolellisen tutkimuksen jälkeen.

Setelipainossa työskentelevät työläiset on saatu lahjotuksi fascistivirkailijain puolelle ja taivutettu olemaan merkitsemättä kirjoihin määrätyn summan seteleitä ja bondeja, jotka fascistivirkailijat ottivat haltuunsa.

Näiden tosiseikkojen julkaiseminen La Stampassa, Giolittin julkaisemassa liberaalis-demokraattisessa lehdessä, johti lehden lakkauttamiseen. Mussolini on lähettänyt määräykset jokaisen piirin poliisipäälliköille lakkauttaa kaikki lehdet, jotka uskaltavat puhua hallituksen painotoimiston skandaalista.

Tämän johdosta on Unita kommunistipuolueen päivälehti Avanti, maximalistien äänenkannattaja ja Corriere della Serra, anti-fascistien liberaalinen lehti, lakkautettu väliaikaisesti.

Sanotaan, että samat viranomaiset, jotka viime vuonna kaappasivat miljooneja Banco Discontosta, joka muutamassa kuukaudessa teki miljoneerejä pennittömistä armeijan upseereista, ja jotka suljettiin vasta sitten, kun skandaalia ei voitu enää salata, ovat edesvastuussa valtion setelipainossa tapahtuneeseen petokseen.

Yli 3,000,000,000 dollaria sanotaan annetun Banca di Romalle, joka käsittelee kaikki Vaticanin finanssiasiat, tarkotuksella ostaa hallitukselle paavin ja miljoonien kirkon kontrolloimien katolilaisten suosion.

Öljylöytöjä Albertassa

Ottawa. — Geologisen toimiston palveluksessa oleva tri George Hume, joka tämän kesän aikana on toimittanut tutkimuksia Wainwrightin alueella Albertassa, on ilmottanut äsken tehdystä öljylöydöstä mainitulla alueella. Öljyä virtaa jatkuvasti löydetystä lähteestä.

Balkanin talonpoikaisliike

Amerikalaiselle liberaalilehdelle The Nationille on Kroatian Talonpoikaispuolueen johtaja Stephen Radich lähettänyt Moskovassa päivätyn kirjeen, jossa hän antaa amerikalaiselle liberaalilehdelle aika läimäyksen. Lehti oli nimittäin aikaisemmin julaissut kirjotukeen Balkanin talonpoikaisliikkeestä, jossa se taritsi amerikalaisille lukijoilleen joitakin typeriä «tietoja» siitä, selittäen sen olevan jotakin «tietämättömäin talonpoikain liikettä.»

Tällä tavalla puhuu se «tietämätön talonpoika»:

«Talonpoikaisliikettä Kroatiassa ei aja joku «tietämätön talonpoikaisto.» Päinvastoin, melkein kaikki Kroatian talonpojat voivat lukea ja kirjottaa ja ovat hyvin valistuneita — ei vain muinaisen sivistyksen seurauksena, mutta myöskin siksi, että lukevat säännöllisesti Slobodni Dom (Vapaa Koti)-nimistä lehteään, jota leviää noin 30—40,000 kappaleeseen ja monia Talonpoikaispuolueen julkaisuja.

«Talonpoikaisto yleensä ja Kroatiassa erikoisesti ei edusta mitään epämääräistä «joukko»-liikettä. Vain sellaista suurilukuista ihmislaumaa, joka ei omista mitään henkilöllistä elämänaatetta, voidaan kutsua «joukoksi.» Mutta Kroatian talonpoikaistolla on aina ollut yhteiskunnallisen oikeuden, rauhan ja vapauden aatteita ja nyt se taistelee näitten aatteiden puolesta urhoollisuudella, uupumattomuudella, sitkeydellä ja älyllä — ominaisuuksilla, joita valitettavasti ei aina ole löydettävissä yhteiskunnan muissa luokissa. Käsityksemme mukaan muodostaa talonpoikaisto kunkin kansakunnan sielun — eikä vain sen ruumiin.

«Kroatian Talonpoikaispuolueen välitön päämäärä ei ole Balkanin liitto, mutta pikemminkin Adrialainen (Adrianmeren ympärillä olevain maitten) liitto — kaikkien niiden kansojen liitto, joita Serbian nykyinen militaristinen byrokratia Belgradissa orjuuttaa tai uhkaa. Adrialainen liitto voidaan ja täytyy täydentää ja laajentaa Balkanin ja Tonavan liitoksi, joka ulottuu Böömih vuorilta Adrianmereen asti.

«Serbian nykyiset hallitsijat eivät ole vain itsevaltiaita, raakoja absolutisteja, mutta ovat ne, miltei poikkeuksetta, oman serbialaisen kansansa pettäjiä, nylkijöitä ja kaikkien muitten kansojen — ja eri kansallisten ryhmien — tyranneja, murhaajia ja tuhoojia.

«Kroatialainen talonpoikaisliike on järjestänyt sananmukaisesti kaikki kroatilaiset talonpojan (neljä miljoonaa) Kroatiassa, Slavoniassa, Dalmatiassa ja Bosnia-Herzegovinassa; tämän lisäksi on liike organisoinut puoli miljoonaa unkarilaista ja puoli miljoonaa saksalaista talonpoikaa, jotka nyt ovat Serbian vallan alaisina ja tämän lisäksi vielä monia tuhansia tsekkiläisiä, slovakkeja, ukrainalaisia ja rumanialaisia, joita asuu hajallaan siellä ja täällä entisessä Etelä-Unkarissa, jota nykyään kutsutaan Voivodinaksi.

«Tämä talonpoikaisliike on jo juurtumassa Montenegrossa, Makedoniassa, vieläpä Serbiassakin — ja siitä syystä rauhallisen talonpoikaistasavallan perustuksen laskeminen ja järjestäminen Adrianmeren ja Tonavan seuduilla ei ole monien vuosien vaan pikemminkin kuukausien asia.

«Eivät seuraa «suurten liittolaisten» hallitukset tätä liikettä, ja mitä hyvänsä ne siitä tietävätkin, ovat heidän tietonsa vastakkaiset todellisuuden kanssa.»

Paitsi sitä, että edelläoleva lyhyt kirje sisältää tärkeitä asiatietoja Balkanin maitten talonpoikain suuresta liikkeestä ja sen luonteesta, sisältyy kirjotuksen viimeistä edelliseen kappaleeseen suurta päättäväisyyttä osottava lausunto siitä, kuinka riistäjävallan päivät voidaan jo lukea kuukausissa eikä vuosissa.

Ei ole kumma, että kansainvälinen kapitalistilehdistö on näinä päivinä sisältänyt hälyttävää riistäjäluokkain propagandaa. Näyttävät siellä talonpojat toimivan ainoan luotettavan ja todellisen liittolaisensa palkkaköyhälistön kanssa.

Läheltä ja kaukaa

Altain läänissä Katunin joen suistomailla on valtausalueilla löydetty rikkaita kultasuonia.

* * *

Roftan toimisto ilmoittaa Moskovasta, että Georgian äskeisen kapinayrityksen 24 järjestäjän kuolemantuomio on pantu täytäntöön.

* * *

Uusia kultakenttiä on äskettäin Siperiassa löytänyt vanha kullanetsijä, työläiskommunisti Urasov. Hän on tiedottanut Jeniseín läänin toimeenpanevalle komitealle, että on löytänyt Minusinskin kihlakunnassa kultakentän, josta saadaan kultaa 60 solotnikkaa jokaista 100 puutaa kohti malmia. Kenttä on niin laaja, että riittää työtä suurellekin huhtomolle 30 vuoden ajaksi. Tähän saakka ei näiden kenttien olemassaolo ollut tunnettu.

* * *

Muurmannilla toimitetut seikkaperäiset tutkimukset ovat osottaneet, että siellä löydetty magneettinen kenttä on hyvin suuri ja että sillä on suurempi merkitys kuin Kurskin kuvernementissa löydetyllä rautamalmikentällä sen vuoksi, että rautamalmi Muurmannilla on aivan lähellä maan pintaa, joten se on helposti nostettavissa. Nämä rautamalmisuonet jatkuvat Norjan puolelle, jossa niitä jo kauan on käytetty. Muurmannille on tuotu ulkomailta uudenaikaisia koneita, joiden avulla rautamalmikerrosten laajuutta ja paksuutta ryhdytään seikkaperäisesti tutkimaan.

* * *

Galiziaa on kohdannut täydellinen kato. Suurin osa syysviljoista on kokonaan tuhoutunut, talonpojilla ei ole siementä peltojensa kylvämiseen tänä syksynä. Tilanteen tekee vieläkin vaikeammaksi se, kun perunasatokin tulee tänä vuonna hyvin huono. Kaikkiaan Galizia tarvitseisi 2,000 vaunua siementä.

* * *

Geliwizistä ilmoitetaan, ettei vähemmän kuin 18 sosialidemokraattisen puolueen piirijärjestöä Ylä-Sleesiassa, on siirtynyt kommunistipuolueeseen. Koko sos.-dem. puoluepiiri on hajonnut. Sleesian työväenluokan keskuudessa havaitaan päivä päivältä yhä suurempaa taistelutietoisuutta ja syyskuussa toimeenpantavissa uudistusvaaleissa on kommunisteilla suuret mahdollisuudet edustuksensa lisäämiseksi valtiopäivillä.

* * *

Venäjän edustajiston taholta ilmotetaan, että eräisiin lehtiin ilmestyneet tiedot aseellisen voiman käyttämisestä Pietarin lakossa olleita satamatyöläisiä vastaan eivät pidä paikkaansa. Samalla ilmotetaan, että lakko on päättynyt ja sopimus saatu aikaan.

* * *

Tukholmasta ilmoitetaan, että sikäläinen poliisi on kieltänyt norjalaisen riippumattoman kommunistin Martin Tranmaelin pitämästä puhetta. Tranmael on ottanut osaa Ruotsin höglundilaisten puoluekokoukseen Norjan työväenpuolueen edustajana. Poliisiviranomaiset selittävät, ettei voida sallia ulkomaalaisen esiintyvän puhujana vaalien aikana. Höglund on jättänyt kiellon johdosta hallitukselle valituksen.

* * *

Venäjän kaivostyöläisten liitto yhdessä Asherbejdshanin öljykaivosteollisuuden hallituksen kanssa lähettää lähitulevaisuudessa 20 ammattitaitoista öljykaivostyöläistä Amerikaan perehtymään amerikalaisiin menettelytapoihin öljykaivosteollisuudessa. Työläiset tulevat tällä tutkimusmatkallaan viipymään yhden vuoden, jolla aikaa neuvostovaltio huolehtii heidän perheittensä toimeentulosta.

Murha-aije Herriottia vastaan

Pariisi. — Juuri kun Ranskan ministerineuvosto oli lopettanut istuntonsa, astui eräs Pigot Pamjean niminen nainen esiin, veti revolverin käsilaukustaan ja ojensi sen viranomaisille lausuen: Minulla ei ollut rohkeutta tappaa häntä.»

«Hänellä» tarkotti nainen pääministeri Herriottia, jota Pamjean syyttää petturiksi. Juttunsa esille ottamista Pamjean pitää lähtökohtana pääministeri Herriotin virkauran tutkimiseksi. Murhasuunnittelija on selittänyt poliisille, että hän on eronnut miehestään sen johdosta kun hän oli suunnitellut entisen pääministerin Briandin murhaamista.

Kieltää uutiset Bulgarian levottomuuksista

Sofia. — Niiden uutisten johdosta, joissa kerrotaan Bulgariassa puhjenneesta sisällissodasta, on sisäasiain ministeri Russeff antanut selostuksen, jossa sanotaan tällaiset uutiset kokonaan valheellisiksi ja selitetään vihollismielisten propagantistien levittämisiksi. Selityksessä sanotaan, että maassa ei ole koskaan vallinnut sen täydellisempi tasapaino kuin nykyään.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.
ONNI SAARI, vastaava. ARVO VAARA, toimitusapulainen.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Syyskuun 28 päivä

Syyskuun 28 päivänä vuonna 1864 piti tieteellisen sosialismin esitaistelija Karl Marx puheen Kansainvälisen työväenliiton ensimäisessä kokouksessa. Tämä liitto tunnetaan nykyään Ensimäisenä kansainvälisenä. Jo paljon aikaisemmin, eli lähemmin sanottuna vuonna 1848 oli Marx yhdessä Engelsin kanssa laatinut paljon puhutun Kommunistisen Manifestin, jossa kehotetaan kaikkien maiden työläisiä liittymään yhteen. Tämä oli johtavana aatteena yllämainittuna vuonna Lontoossa pidetyssä Ensimäisen kansainvälisen kongressissa.

Ensimäinen kansainvälinen oli suurena tekijänä yhteenliittymisen juurruttamiseksi eri maiden työläisten keskuuteen. Mutta se sai kokea vakavia vastoinkäymisiä. Sitä kalvoivat sisäiset erimielisyydet ja se oli lakkaamatta porvarien hyökkäysten maalitauluna. Lopullisen iskun sille antoi viimein ranskalais-preussilainen sota, jolloin Internationalen toiminta Europan puolella kävi niin kyseenalaiseksi, että Marxin vaikutuksesta sen päämaja siirrettiin Amerikaan. Ensimäisen kansainvälisen viimeinen kongressi pidettiin New Yorkissa muutamia vuosia sen jälkeen kun ranskalais-preussilainen sota oli päättynyt rauhansopimukseen, jota Marx kuvasi «syöväksi Europan ruumiissa», joka tulisi tulevaisuudessa johtamaan uusiin sotiin.

Ensimäisen kansainvälisen luhistuttua kului vuosikausia, ettei työläisillä ollut minkäänlaista yhdyssidettä. Vasta vuonna 18 9 pidettiin Pariisissa Toisen Internationalen perustava kongressi. Eteenpäin pyrkivä työväestö otti uuden askeleen sillä tiellä, jonka Ensimäinen kansainvälinen oli viitottanut.

Toinen Internationale teki kauaskantoista työtä työväen luokkataisteluvoimien kehittämiseksi. Se kokosi miljoonia ja taas miljoonia työläisiä lippunsa juurelle. Se pani valtapiirit ja koko vanhan maailman pelosta vapisemaan. Se vuodatti itseluottamusta ja taistelutarmoa ennen orjanmielellä varustettuihin työläismassoihin.

Toinen Internationale oli suuri, mutta se lankesi ja sen lankeemus oli suuri. Ennen kaikkea sen johto oli syynä siihen, ettei tämä mahtava järjestö noussut päättäväisesti taistelemaan imperialistien sotavehkeilyjä vastaan maailmansodan puhjetessa vuonna 1914. Suuri osa sen johtajista katalasti petti Internationaalinsa ja siihen kuuluvat valtaisat työläisjoukot. Toinen Internationale luhistui häpeällisesti imperialistisen sotakiihkon jalkoihin.

Kolmas Internationale perustettiin maaliskuussa vuonna 1919. Se otti tehtäväkseen edellisiltä kansainvälisiltä kesken jääneen työn suorittamisen.

Ensimäisen Kansainvälisen perustavassa kokouksessa pitämässään puheessaan Marx lausui, että vallankumouksellisen työväestön ensimäisenä tehtävänä on valtiollisen vallan vallottaminen. Hän myöskin painosti sitä seikkaa, että työväenluokan vapautus on tapahtuva sen itsensä kautta. Nämä periaatteet ovat edelleen tulipatsaana niiden työläisten tiellä, jotka Kolmannen kansainvälisen merkeissä järjestävät työväestöä taisteluun riistoa ja sortoa vastaan sekä koko kapitalistisen järjestelmän kukistamiseksi.

Sosialistien suhde sotaan

Sosialistit aina ovat tuominneet kansojenvälisen sodan raakamaisena ja petomaisena. Mutta meidän suhteemme sotaan on periaatteessa toinen kuin porvarillisten pasifistien (rauhan kannattajain ja saarnaajain) ja anarkistien. Pasifisteista me eroamme siinä, että ymmärrämme sotien olevan kiinteässä yhteydessä kunkin maan luokkien sisäisen taistelun kanssa, käsittäen että on mahdoton hävittää sotaa ilman luokkien hävittämistä ja sosialismin luomista, sekä siinä että me täydellisesti tunnustamme kansalaissodan laillisuuden, välttämättömyyden ja progressiivisuuden, se on sotien, joita sorrettu luokka käy sortajiaan vastaan, orjat orjainomistajia vastaan, maaorjat tilanherroja ja palkkatyöläiset porvaristoa vastaan. Sekä pasifisteista että anarkisteista me marxilaiset eroamme siinä, että tunnustamme välttämättömäksi (Marxin dialektisen materialismin näkökannalta) tutkia kutakin sotaa erikseen. Historiassa on yhtenään ollut sotia, jotka huolimatta kaikista kauheuksista, petomaisuuksista, kurjuudesta ja kärsimyksistä, mitkä kiinteästi liittyvät jokaiseen sotaan, ovat olleet progressiivisia, s. o. hyödyttäneet ihmiskunnan kehitystä siten, että ne ovat hävittäneet erikoisen turmiollisia ja taantumuksellisia laitoksia, kuten esim. itsevaltiuden ja maaorjuuden.

Ihmiskunnan historian uusi aika alkaa Ranskan suuresta vallankumouksesta. Siitä lähtien aina Pariisin Kommuuniin saakka, vuodesta 1789 vuoteen 1871, yhtenä sotien muotona oli porvaris-progressiiviset, kansalliset vapaussodat. Toisin sanoen näiden sotien suurimpana sisältönä ja niiden historiallisena merkityksenä oli rajattoman yksinvaltiuden ja feodalismin kukistaminen. Sen tähden ne olivatkin progressiivisia, siis ihmiskuntaa eteenpäin vieviä sotia ja kaikki rehelliset vallankumoukselliset demokraatitkin ovat aina näissä sodissa kannattaneet sen puolen (s. o. porvariston) menestystä, joka on myötävaikuttanut kukistamaan tahi särkemään feodalismin, itsevaltiuden ja vieraiden kansojen orjuuttamisen kaikista vaarallisimpia ilmenemismuotoja. Esim. Ranskan vallankumouksellisissa sodissa ilmeni kohtia, missä ranskalaiset rosvosivat ja valtasivat vieraita maita, mutta tämä ei mitenkään muuta näiden sotien historiallisen merkityksen perustaa, sotien, jotka hävittivät ja tuhosivat samalla koko vanhan ja maaorjuudessa elävän Europan feodalismin ja rajattoman yksinvaltiuden. Ranskalais-preussilaisessa sodassa Saksa ryösti Ranskaa, mutta se ei muuta tämän sodan historiallista perusmerkitystä, sodan, joka vapautti kymmeniä miljoonia Saksan kansalaisia feodalistisesta pirstoutumisesta ja kahden despotismin, Venäjän keisarin ja Napoleon III:n sorrosta.

Melkein kaikki tunnustavat nyt jo äskeisen sodan imperialistiseksi, mutta enemmistö vääristelee tämän käsitteen: jotka sovelluttavat siihen ainoastaan toisen puolen tai sekoittavat siihen kaikkea mahdollista, jotta saisivat tämän sodan merkitykseltään porvaris-progressiiviseksi ja kansalliseksi «vapaussodaksi.» Imperialismi on kapitalismin kehityksen korkein aste, jonka XX vuosisata on saavuttanut. Kapitalismi on tuntenut itsensä liian paisuneeksi mahtumaan vanhoihin kansallisiin valtioihin, jotka kumminkin oli muodostettava, jotta voitiin kukistaa feodalismi. Kapitalismi on siinä määrin kehittänyt keskittymistä, että kokonaiset teollisuuden haarat ovat joutuneet syndikaattien, trustien, miljonääri-kapitalistiliittojen käsiin ja melkein koko maapallo on jaettu näiden pääoman valtiaiden kesken, joko siirtomaiden muodossa tai siten, että finanssipääoman tuhannet säikeet ovat kiedotut vieraihin maihin. Vapaakauppa ja kilpailu on vaihtunut monopoolipyrkimykseen ja maan anastukseen pääomain sijoittamista ja raaka-aineiden vientiä varten.

Kansojen vapauttajasta, jolloisena kapitalismi oli taistellessaan feodalismia vastaan, imperialistinen kapitalismi on muuttanut taantumukselliseksi, se on muuttunut kansojen suuremmoiseksi orjuuttajaksi. Progressiivinen kapitalismi on muuttunut taantumukselliseksi, se on kehittänyt tuotantovoimia sikäli, että ihmiskunnalla on valittavanaan nyt kaksi tietä: joko siirtyä sosialismiin, taikka pitkiksi vuosiksi ja vuosikymmeniksi jäädä kärsimään suurvaltojen aseellista taistelua, minkä tarkoituksena on keinotekoisesti suojella kapitalismia siirtomaiden, monopoolien, etuoikeuksien ja kaikenlaisen kansojen sorron avulla.

Rauhan armeija

Ilkeänä, varottavana enteenä kuulee nykyään lakkaamatta puhuttavan veristen ja laajakantoisten sotien mahdollisuudesta. Ja todellakin, jokaisen täytyy myöntää, että sodan mahdollisuuksia on olemassa. Sitä mukaa kuin sairaat ja menehtyneet kansat toipuvat maailmansodan kolhuista, sitä mukaa kasvaa myöskin varustelukiihko ja -kilpailu. Murhavälineitä rakennetaan ja koetetaan keksiä yhä hirvittävämpiä, aivan kuin maailmansodan edellä.

Nämä ovat merkkejä, jotka velvoittavat työhön ja toimintaan niitä, joille on selvillä sodan mielettömyys, ja jotka tietävät, että sota tuottaa heille vain kärsimyksiä, tuskaa ja kuolemaa. Työväenluokka on aina taistellut rauhan puolesta. Työväenluokka tietää osuutensa sodissa; sen on annettava parhaat miehensä ja voimakkaimmat nuorukaisensa uhrilampaina sodan Molokin alttarille, sen vaimojen ja lapsien on ponnistettava voimansa voidakseen muonittaa taistelevat joukot ja koota kultaa sodasta hyötyville teollisuuskapitalisteille.

Kymmenen vuotta sitten alkanutta maailmansotaa ei työväenluokka voinut estää, vaikkakin se oli sellaista toivonut ja uskonutkin. Sen voima oli siihen vielä liian heikko. Mutta kuluneet sota- ja sen jälkeiset vuodet ovat antaneet sen opetuksen, että rauhan luomiseen ja pysyttämiseen on työväenluokan kohdistettava kaikki voimansa. Sodan pohjimmaiset syyt on poistettava ja työväen on koetettava kasvaa toisessa hengessä kuin siinä, mikä on aikaisemmin vallinnut. Maailmansodan raunioiden keskellä kasvaa jo uusi polvi, joka tarmolla pyrkii toteuttamaan suuren unelmansa: Ei koskaan enää sotaa. Kansojen on itsensä luotava rauha. Työväenluokan parhain ja ajattelevin aines kaikissa maissa on ydinjoukkona siinä armeijassa, joka on julistanut sodan sodalle.

Rockefellerin tulot

Paljon on ollut arveluja siitä, onko Rockefeller enään maailman rikkain mies, tai onko mahdollisesti joku muu, esim. Henry Ford anastanut ensimäisen sijan tältä amerikalaiselta rahakuninkaalta. Olipa tämän asian laita miten hyvänsä, tosiasia on, että Rockefeller yhä jättää kaus varjoon lukuisat huomattavimmat kilpailijansa. Rockefellerin vuositulot ovat nimittäin Yhdysvaltain hallituksen tuloverotilastojen mukaan $15,000,000. Täten erottautuu hän sangen etäälle tavallisista monimiljoneereista. Ei yksikään muu Amerikan rikkaimmista miehistä ole ilmoittanut tulojaan edes kolmatta osaa niin suureksi kuin Rockefeller.

Tämä rahamaailman itsevaltias voisi pidättää $500,000 vuosittain ruhtinaalliseen elämäänsä ja vielä jäljellä olevalla sisääntulollaan elättää 12,000 perhettä sen elintason mukaan, mikä pidettiin vuonna 1921 standartti-elintasona Amerikassa.

Syvä juopa erottaa suuret kansanjoukot, jotka tekevät hyödyllistä työtä, ja ylellistä elämää elävät yhteiskunnan loiseläjät, jotka tuhlaavat työläisten luomia rikkauksia, joihin heillä ei ole mitään oikeutta, vaan jotka suurten kansanjoukkojen tietämättömyyden ja välinpitämättömyyden kustannuksella ovat anastaneet tämän etuoikeutetun aseman itselleen, suojellen sitä kapitalistien valtiovallan voimakeinoilla.

Farmarien ja palkkatyöläisten yhteistoiminta

Yhteistyön välttämättömyys farmarien ja teollisuustyöläisten keskuudessa tulee päivä päivältä yhä selvemmin näkyviin.

* * *

Farmari on luonnostaan enemmän tai vähemmän individualistinen ja taantumuksellinen. Kuukausi toisensa jälkeen hän on pakotettu luottamaan ainoastaan omiin yrityksiinsä. Hän on suurimman osan aikaa eristettynä tovereistaan. Ainoastaan suurella vaivalla voidaan farmarit saada yhteistoimintaan toinen toisensa kanssa.

Mutta tämä yksilöllisyys on nopeasti häviämässä. Kiinnityksien ja velkain kuormittamana ovat farmarit pakotettuja järjestäytymään. Pitkän ja katkeran kokemuksen opettamina he tulevat hiljotellen huomaamaan että yksilöllinen toiminta on kerta kaikkiaan turhaa. Siitä on todisteena useain erilaisten järjestöjen syntyminen ja kehitys farmarien keskuuteen, kuten esim. viljanmyyntirenkaiden y.m.

* * *

Heidän yksilöllisyyteensä erottamattomasti yhdistettynä on ollut ennakkoluulo kaupungin teollisuustyöläisiä kohtaan. Vuosikausia farmilehdet ja puhujat ovat lietsoneet tulta tähän ennakkoluuloon. Kerta toisensa jälkeen maanmuokkaajille on sanottu, että kaikkiin heidän vastoinkäymisiinsä on syynä teollisuustyöläisten korkeat palkat ja lyhyet työpäivät. Ja kun eivät ole lähemmin tunteneet palkkatyöläisten asemaa ovat farmarit uskoneet, että kaupunkien työläiset ovat laiskoja loiseläjiä — jotka elävät onnettomien alaspolettujen farmarien kustannuksella.

* * *

Eipä vielä Canadan farmarien uniokaan militanttisuudestaan huolimatta ole vapaa tästä ennakkoluulosta. Tämän kirjottaja on kuullut farmarien union organiseeraajan väittävän, että farmarit maksavat rautieläisten unionmaksot; että kaupungin työläisten korkeat palkat ovat mahdollisia ainoastaan siten, että farmareille maksetaan niin kovin alhainen hinta heidän tuotteistaan. Lyhyesti sanottuna että farmarit ovat köyhiä sentähden, että teollisuustyöläisille maksetaan satumaisia palkkoja.

* * *

Kuitenkin me huomaamme tämän ennakkoluulojen seinän hiljalleen murtuvan. Yhä suurempi määrä farmareita alkaa hämärästi nähdä totuuden ja vaatimaan yhteistoimintaa. Tässä työssä on ensimäisenä Canadan farmarien unio. Sen johtajat eivät kylläkään tiedä miten edistää yhteistoimintaa. He lörpöttelevät «taloudellisesta sopimuksesta» tietämättä itsekään suuriakaan siitä mitä sanovat. No niin, vaikkakaan yhteistoiminnan tie ei vielä ole läheskään avoinna, niin on kuitenkin varmaa sanoa, että ollaan oikeaan suuntaan menossa.

Albertan farmariliitto on jatkuvasti julistanut kannattavansa yhteistoimintaa järjestyneiden työläisten kanssa. Albertan työväenpuolue on puhunut samassa äänilajissa. Mutta johtajat kummallakaan puolella eivät tiedä kuinka olisi mahdollista toteuttaa tämä yhteistoiminta — muuta kuin tehdä niin sanottu «herrasmiesten sopimus» vaalitaisteluihin nähden.

* * *

Huolimatta tästä käsitteiden epäselvyydestä on kuitenkin rohkaisevaa nähdä yhäti lisääntyviä merkkejä lähemmästä yhteistoiminnasta. Meidän velvollisuutemme on edistää niitä kaikilla keinoin ja johtaa siihen suuntaan että farmarit ja teollisuustyöläiset alkaisivat yksissäneuvoin käymään taistelua kapitalismia vastaan. Tässä työssä kommunistien tulee ottaa itselleen johtava osa.

* * *

Se ei lainkaan riitä että ainoastaan johtajain kesken tehdään sopimuksia parlamenttivaaleja varten. On aivan välttämätöntä että työtätekevienjoukkojen välinen, tarkoin määritelty yhteistoiminta saadaan aikaan pidemmittä viivyttelyittä.

Kommunistit tietävät että työttömyyden, köyhyyden, kiinnityksien ja velkain aiheuttajana on kapitalismi — ja että farmarit eivät voi edessään olevaa probleemia ratkaista kapitalistisen yhteiskunnan sisällä.

Ja me tiedämme vielä jotakin muutakin että nim. teollisuus ja maanviljelystyöläisten tehtävänä on kapitalistisen riiston lopettaminen. Siitä johtuu farmarien ja palkkatyöläisten yhteistoiminnan välttämättömyys joukkotoimintaa varten — ja johtajain välisen «herrain sopimuksen» merkitsemättömyys.

* * *

Olettakaamme että työväenjärjestöt voidaan saada yhtymään yhteistoimintaa varten — se olisi ääretön edistysaskel. Se tekisi joukkotoiminnan mahdolliseksi ensimäisen kerran tässä maassa ja tulisi laajentamaan työväenluokan valtaa ennenkuulumattomassa mittakaavassa.

Älköön myöskään meidän teollisuuksissa työskentelevät toverimme unhoittako että maanviljelys on tämän maan vallitseva elinkeino ja että maan muokkaajat muodostavat tärkeän osan Canadan kapitalistisessa taloudessa. Minkäänlainen onnistunut toiminta kapitalistista riistoa vastaan työläisten taholta on mahdotonta ellei huomattava osa farmiorjia ole heidän matkassaan.

Tässä onkin juuri syy, miksi pelloilla ja tehtaissa työskentelevain työläisten yhteistoiminta käy yhä välttämättömämmäksi. Ainoastaan siten voidaan onnistua taistelussa kapitalistista riistoa vastaan.

* * *

Tätä ei kuitenkaan voida toteuttaa yhdessä päivässä — siihen tarvitaan paljon ja huolellista toimintaa.

Ensimäinen edessämme oleva askel tähän suuntaan — on Farmer—Laborpuolueen muodostaminen federatiivisella pohjalla.

Nyttemmin jo Canadan Laborpuolue tekee työläisten joukkotoiminnan mahdolliseksi. Sekin on todellinen edistysaskel. Mutta seuraava askel on saada erillään olevat farmarijärjestöt yhteen — laajentamalla Canadan Laborpuolueen sääntöjä siinä määrin, että farmarijärjestöt voivat siihen yhtyä.

Farmer-Laborpuolue on seuraava edistysaskel ja kaikkien militanttien velvollisuutena on edistää sen muodostumista. — Alfalfa.

Mitä on sosiali-shovinismi?

Sosiali-shovinismiksi nimitämme isänmaan puolustuksen aatetta sodan aikana. Tästä aatteesta johtuu edelleen luokkataistelun kieltäminen sodan kestäessä, sotaluoton myöntäminen hallitukselle j.n.e. Edelleen sosiali-shovinistit ajavat proletariaatin vastaista porvarispolitiikkaa, sillä itse asiassa he eivät pysähdy isänmaan puolustukseen siinä mielessä, että taisteltaisiin vieraan kansakunnan orjuutusta vastaan, vaan he jatkavat myöskin porvarillista kansan pettämistä, että sotaa muka käydään «vapauden puolustamiseksi» ja kansan olemassaolon turvaamiseksi. Sillä tavalla he siirtyvät porvariston puolelle työväkeä vastaan. Sosiali-shovinisteihin kuuluvat kaikki ne, jotka hyväksyen kaunistelevat jommankumman sotivan puolen valtioiden porvaristoa ja hallituksia, sekä myöskin ne, jotka, kuten Kautsky, myöntävät samanlaisen oikeuden kaikkien sotivien valtojen sosialisteille oikeuden isänmaan puolustukseen. Sosiali-shovinistit, jotka itse asiassa puolustavat «oman» imperialistisen porvaristonsa etuoikeuksia, ryöstöä ja väkivaltaa, täydellisesti esiintyvät kaiken sosialistisen vakaumuksen ja sosialistikongressien päätösten pettäjinä.

Ja tästä leninismi on tehnyt johtopäätöksen: sosiali-shovinismi on selvää opportunismia. Yhteys opportunistien kanssa on työväen liittymistä oman maansa porvaristoon ja merkitsee se erkanemista kansainvälisestä työväenluokasta.

Leninismiä on moitittu varsinkin «tappion toivomisen» johdosta oman maansa hallitukselle. Jona jotkut internationalistitkin tähän saakka päästyään kääntävät bolshevismille selkänsä ja kallistuvat sosiali-shovinismin puoleen: Uskollisena itselleen leninismin oppi kuitenkin sanoo:

Vallankumouksellinen luokka taantumuksellisessa sodassa ei voi olla toivomatta tappiota omalle hallitukselleen, ei voi olla näkemättä s o t i l a a l listen epäonnistumisten vuoksi helpottuvan hallituksensa kukistumisen. Kaikkien maiden kommunistien on toivottava tappiota kaikille omille hallituksilleen. Juuri tällainen esiintyminen vastaisi jokaisen tietoisen työläisen salaisia ajatuksia ja olisi yhdenmukainen meidän toimintamme kanssa, joka tähtää imperialistisen sodan muuttamiseen kansalaissodaksi. Sosialistien on selvitettävä joukoille, ettei heillä ole muussa pelastusta kuin omien hallitustensa vallankumouksellisessa kukistamisessa, ja että näiden hallitusten vaikeuksia nykyisessä sodassa tulee käyttää hyväksi juuri tämän saavuttamiseksi.»

Imperialistisen sodan muuttaminen kansalaissodaksi.

Sellainen oli leninismin perustunnuslause ensimäisen imperialistisen maailmansodan aikana. Tämän tunnuslauseen johdonmukainen ja loppuun saakka puolustaminen oli mahdollista ainoastaan, kun molemmin jaloin seistiin tuon n.s. «tappion toivomisaatteen» pohjalla.

Kaikesta sielustaan vihaten imperialistista ostaa leninismi samaan aikaan näki, että tämä sota antaa miljoonille työläisille kiväärin kouraan. Hyljäten imelän pasifismin, kehoitti Lenin kansaa käyttämään hyväkseen tuota seikkaa, kehotti kääntämään nuo aseet porvaristoa vastaan, kehoitti vallankumoukseen.

Ja vielä samaan aikaan leninismi imperialistisen sodan palon yhä jatkuessa painosti sitä, että kommunistit eivät missään tapauksessa kiellä puolustamasta isänmaata silloin, kun tämä isänmaa on muuttunut sosialistiseksi, proletaariseksi valtioksi. V. 1915 teeseissä, siis jo yli kaksi vuotta ennen kuin valta oli siirtynyt bolshevikeille, hetkellä jolloin bolshevismi vielä oli vainottu poliittinen suunta, eikä kukaan vielä uskonut sitä, että bolshevikit pian pääsevät valtaan, näytti leninismi maailmalle tavan, miten dialektiselta kannalta isänmaan puolustuskysymystä on käsiteltävä. Työväen isänmaan puolustaminen, työväen, joka on kukistanut kapitalismin ja anastanut vallan käsiinsä, on vallan toista.

Tämä todistelu meni työläisten päähän ja veriin helposti lokakuun jälkeen 1917, kun leninsmin lipun kraattien johtajain suurisuiselle puolustanut ja edelleen puolustaa valtiota.

Leninismi ei suvaitse vallankumouksellisia korulauseita. Ja vielä vähemmän se kärsii niitä silloin kun on kysymys sodasta. Ei kukaan niin murhaavasti naura anarkosyndikalistien kirkujain sotaa vastustavalle sanahelinälle ja sosialidemosuojassa syntyi Puna-armeija joka on vakuuttelulle, että he tulevat järjestämään yleisen lakon sotaa vastaan j.n.e.

Jos te tahdotte taistella sotaa vastaan, niin oppikaa järjestämään salaisia vallankumouksellisia ryhmiä armeijassa rauhan aikana. Oppikaa rauhan aikana järjestämään sellaisia ryhmiä, sanokaamme rautatieläisten keskuuteen niin nämä ryhmät sitten kun sota puhkeaa, pystyisivät seisauttamaan rautatieliikenteen ja sillä tavalla häiritsemään ja tekemään mahdottomaksi sotaväen kuljetuksen. Jos te haluatte taistella sotaa vastaan, niin taistelkaa oman maanne porvaristoa vastaan rauhan aikana, kieltäytykää äänestämästä sotamäärärahojen puolesta älkääkä menkö liittoon porvariston kanssa, rakentakaa kivi kiveltä vallankumouksellista työväenpuoluetta. Ja jos sota siitä huolimatta puhkeaa, niin opettakaa sotilasta veljeilemään vihollistensa juoksuhaudoissa, älkääkä tehkö porvariston kanssa «linnarauhaa», harjoittakaa vallankumouksellista agitatsionia ja ratkaisevalla hetkellä kohottakaa vallankumouksen lippu sotaa ja porvaristoa vastaan.

Tästä johtuu leninismin kiivas, leppymätön ja vallankumouksellinen vastenmielisyys sosialidemokratian vastavallankumouksellisia johtajia vastaan, jotka auttavat porvaristoa käymään imperialistisia sotia. Streseman, Vanderwelde, Renaudel, Thomas, Henderson y.m. eivät leninismin kannalta katsoen ole maailman sotaan vähemmän syyllisiä kuin Ludendroff, Hindenburg, Foch ja Poincare.

10 vuotta sitten II:sen internatsionalen johtajat esiintyivät julkisina työläisten maailman tappotantereille ajajina. II:sen internatsionalen johtajat olivat ja pysyvät sen tähden työväenluokan pyöveleinä.

Aatteiden koulukuntia

Romantikot kuuluvat meidän aikaamme, jolloin porvaristo on joutunut suoraan vastakohtaan proletariaatin kanssa, jolloin kurjuus kasvaa yhtä ylenpalttisesti kuin rikkauskin. Taloustieteilijät esiintyvät ylimielisen kyllästyneinä (blaseerattuina) fatalisteina ja heittävät katsantokantansa korkeudesta ylhäisen halveksuvan katseen niihin ihmiskoneisiin, jotka tuottavat rikkauden. He toistelevat edeltäjäinsä opetuksia, mutta se välinpitämättömyys, joka näissä oli naivisuutta (itsetiedotonta yksinkertaisuutta), esiintyy heissä keimailuna.

Seuraa sitten humanitaarinen (ihmisystävällinen) koulukunta, jonka sydämelle käy nykyisten tuotanto-olojen nurja puoli. Omantuntonsa rauhottamiseksi koettaa se, niin hyvin kuin voi, verhota olevia ristiriitoja, se valittaa vilpittömästi proletariaatin hätää ja porvariston hillitöntä kilpailua; se neuvoo työläisiä olemaan kohtuullisia ja ahkeria ja hankkimaan vähemmän lapsia; se kehottaa porvaristoa hillitsemään tuotantokilpailuaan. Tämän koulukunnan koko teoria on loppumatonta ristiriitaa teorian ja käytännön, periaatteiden ja tulosten, aatteen ja sen sovelluttamisen, sisällön ja muodon, opin ja todellisuuden, oikeuden ja tosiasiain, hyvän ja huonon puolen kesken.

Filantrooppinen (hyväntekeväisyys-) koulukunta on täydellisentynyt humanitaarinen koulukunta. Se kieltää ristiriidan välttämättömyyden, tahtoo tehdä kaikista ihmisistä porvareita, tahtoo toteuttaa teoriaa, sikäli kuin se eroaa kätännöstä eikä sisällä vastakohtaa. Tietenkin on teoriassa helppo olla näkemättä vastakohtaa, jonka kohtaa todellisuudessa joka askeleella. Teoria tulee siten ihannoiduksi todellisuudeksi. Hyväntekijäin taloustieteilijät pyrkivät siis sellaisiin perusoppeihin, jotka ovat porvarillisten olojen ilmausta, ilman sitä ristiriitaa, joka on niiden olemus sekä niistä erottamaton. He uskottelevat tosissaan taistelevansa porvarillista käytäntöä vastaan ja ovat enemmän porvareita kuin nuo toiset.

Toronton uutisia

Osaston työkokouksessa syyskuun 21 päivänä yhtyi osastoon seuraavat uudet jäsenet: Hilja Järveläinen, Alma Wiik, Helmi ja Arvid Lähde täysillä jäsenoikeuksilla sekä koejäseniksi Emmi Mäkelä ja Helve Pynninen.

Puoluelehden Workerin ryntäysviikon alkamispäiväksi kaupungille lentolehtisiä levittämään valittiin 14 henkinen komitea. Myöskin valittiin avunkerääjät keräämään Workerille avustusta osaston jäsenten keskuudessa sitävarten laitetuilla punakorteilla. Kortteja jätettiin myöskin osaston naisjaostolle keräyksen toimittamiseksi naisten keskuudessa.

San Pedrosta Californiasta oli «Suomalaisen kehitysseuran» nimellä toimiva ryhmä lähettänyt osaston naisjaostolle keräyslistoja, avunkeräystä varten orvoksi jääneelle kolmelle suomalaiselle lapselle. Mutta koska naijaosto ei tuntenut sanottua ryhmää, eikä listoissa ollut minkään puolueyhdistyksen leimaa, niin sentähden esitti naisjaosto listat osaston kokoukselle. Osaston kokous taasen puolestaan päätti jättää listat Järjestön Toimeenpanevalle komitealla toivomuksella, että se hankkisi Yhdysvaltain veljesjärjestöltä tiedon mikä on se «Suomalainen seura», joka on keräyslistat lähettänyt.

Honkanen oli paikkakunnalla yksityisesti kerännyt varoja Laitinmäen työväenyhdistykselle Suomeen yhteensä 14 dollaria, josta oli saapunut kuitti ja tieto että rahat oli perillä vastaan otettu.

Englanninkielisen iltakoulun alottaminen" osaston huoneustolla jätettiin johtokunnan huoleksi.

Lasten sunnuntaikoulun järjestely, opettajien hankkiminen ynnä muut seikat jätettiin osaston naisjaoston huolehdittavaksi.

Tov. A. T. Hill, Järjestön puhuja puhuu osaston huoneustolla syyskuun 28 päivänä, siis ensi sunnuntai-iltana, kello kahdeksan. Saapukaa joukolla kuuntelemaan sillä tov. Hill on matkoillaan saanut mielenkiintoista puheenaihetta aina proletariaatin isänmaasta saakka. Näinollen kannattaa siis sapua kuuntelemaan sekä vanhain että nuorten.

Osaston näyttämöltä esitetään syysk. 27 päivänä Suomen kansan vanhanaikuista elämää kuvaava näytelmä «Pohjalaisia.» Näytelmä on hauska kansanomainen lauluineen eikä ole liian rasittavan pitkäkään. Menemme siis joukolla seuraamaan sen esitystä. — I—i.

Cobaltin uutisia

V. 1922 perustettiin Cobaltissa osuuskunta, jolla oli tarkotus siirtyä Karjalaan elvyttämään työntasavallan taloudellista elämää maatalousalalla. Siirtyminen piti tapahtua viimeistään kesällä 1923, vaan kuten tunnettua, on Karjalaan joukko siirtyminen ollut pysäyksissä viimeisinä vuosina ja niinpä on tämänkin osuuskunnan siirtyminen jäänyt ainakin toistaiseksi.

Kuten muistetaan keräsi yllämainittu osuuskunta syksyllä 1922 kaikellaista, etupäässä käytettyä tavaraa kuten kirveitä, sahoja, puu- ja rautasepän työkaluja, metsästysvälineitä, "proospäkkärin" työvälineitä, vaatteita y.m., jotka oli tarkotus viedä osuuskunnan matkassa Karjalaan lahjatavaroina, koska tiesimme että siellä oli siihen aikaan kaikesta tavarasta ja myös vaatteista ankara puute, vaan kuten jo tuli mainittua on osuuskunnan menno siirtynyt, joten nämä tavarat on jäänyt myöskin viemättä, vaan ovat ne täällä hyvin säilytettynä.

Joku aika taaksepäin päätettiin

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 39.30

Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle **$30.00**, 50c. lähetyksistä **$30.00—$59.99** asti; 75c **lähetyksistä $60.00—$99.99** ja **$1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut** $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan S. G. Neil, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus

Box 69, Sudbury, Ont.

osuuskunnan kokouksessa kysyä Karjalan edustajalta Yrjö Haloselta että miten olisi paras menetellä näiden lahjatavaroitten kanssa, johon hän vastasi mielipiteenään, että olisi paras myydä ne täällä ja lähettää rahana Karjalaan. Samalla kehoitti hän varmuudeksi kysymään Canadassa olevalta Venäjän kauppaedustajalta samaa asiaa, jonka myöskin teimme. Kysymykseemme saimme lyhykäisen vastauksen, että nykyään ei vastaa tarkoitustaan lähettää Venäjälle käytettyä tavaraa, on parempi myydä ja lähettää rahana.

Näiden vastausten perusteella päätti osuuskunta myydä kaikki kerätyt tavarat ja lähettää rahat Karjalan hallitukselle käytettäväksi mihin näkevät edullisimmaksi.

Samalla valtuutettiin K. Lahti myymään ja sopimaan hinnoista yllämainitut tavarat, paitsi joidenkin arvokkaampain tavaran hinnat määrättiin kokouksessa.

Nyt vain haluamme huomauttaa ympäristön metsätyöläisille ja farmareille samoin kuin kaikille toisillekin tovereille että ennenkuin menette tämänlaatuista tavaraa ostamaan muualta niin käykää tapaamassa K. Lahtea. Hän myy teille käyttökuntoista tavaraa uskomattoman halvalla. Tavarat ovat nähtävänä K. Lahden asunnolla 21 Argentite St., Cobalt. Jos joku haluaa ulompaa tiedustella näitä tavaroita tai on jotain niiden suhteen huomauttamista, niin voi sen tehdä allaolevalla osotteella:

O. K. Säde.

Box 60, Cobalt, Ont.

Sault Ste. Marien uutisia

Protesti.

Koska Suomen valhohallitus vuosi takaperin hajoitti Suomen Sosialistisen Työväenpuolueen, rahaasi kaikki sen toimivimmat jäsenet vankityrmiin, tuomiten nämä toverit viime kesänä mitä häikäilemättömimmän lainvarjossa useiksi vuosiksi syyttöminä kitumaan kosteisiin vankilakomeroihin, ja koska Suomen hallituksen vainotoimenpiteet S. S. T. puolueen lehtiliikkeitä vastaan, sulkemalla ne 11—12:sta kuudaudeksi, on näin ollen tuottanut korvaamattoman vahingon lehtiliikkeille; ja koska nykyisin on Suomen hallituksen kuristustoimenpiteet yletytty aina Suomen radikaalisempia ammattiliittoja vastaan, niin näitten surullisenkuuluisten sortotoimenpiteitten johdosta joihin Suomen hallitus on tehnyt itsensä vikapääksi, olemme me pakoitetut lausumaan Suomen hallitukselle seuraavaa:

Me vaadimme, että Suomen hallituksen on heti avattava vankilakomeroitten ovet kaikille poliittisille vangeille. Tämä koskien myöskin niitä Suomen sisällissodan aikana vangituita ja tuomituita tovereita jotka vielä viruvat vankiloissa.

Me vaadimme että Suomen vasemmistolaisille sanomalehdille on taattava painovapaus. Ja myöskin Suomen hallituksen on korvattava se aineellinen vahinko, minkä nämä lehtiliikkeet joutuivat kärsimään sillä 11—12 kuukauden ajalla, jonka ne ovat olleet sulettuna hallituksen toimesta.

Me vaadimme että Suomen Sosialistiselle Työväenpuolueelle on taattava toiminta, kokous ja puhevapaus, joka kuuluu kaikille Suomen kansalaisille.

Jos Suomen hallituksen vainotoimenpiteet ja tyrännimaisuus yhä eteenkinpäin jatkuu työläisiä ja työväenjärjestöjä kohtaan, kieltäen heiltä järjestymis-, kokous-, puhe- ja painovapausmahdollisuudet, niin tulemme me kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla taistelemaan Suomen hallituksen likaisia toimenpiteitä vastaan ja toimimaan niin, että kaikkien kansallisuuksien kesken tulemme tekemään selväksi Suomen hallituksen kostotoimenpiteet **maassa, jossa vapaus on ristille naulittu.**

Hyväksytty C. K. P. S. J., Sault Ste Marien Osaston kokouksessa, syyskuun 21 p., 1924.

Kokouksen puolesta,

M. Jalonen A. Holmberg.

Osaston haalilla on kirjeitä seuraaville henkilöille:

J. Lehtimäki, Wilho Huhtala, Hugo Syren, Wm. Seppä, Aarne Laine, Mrs. Mandi Nieminen, Jani Leppänen 3, Miss Hanna Aholampi, Kalle Keinänen, Väinö Hämäläinen 2, Arne Hirvelä, Yrjö Knuuttila, Kalle Tenper, Hjalmar Grönholm, Antti Nikula (kortti), Antero Viitanen (kortti), Arvo Sjögren 2, Juha Kontteli, Juha Laakso sekä Tuure Tammella 2 registeerattua kirjettä.

Kirjeet saa joko käymällä ne perimässä tai lähettämällä uuden osotteensa: Taloudenhoitajalle,

121 Huron St.,

Saut Ste Marie, Ont. Can.

Eri paikkakunnilta

BURRITT, ONT.

Tämän kuun 13 p. pidettiin täällä kansalaiskokous johon otti osaa paikkakuntamme suomalaiset ja lausuivat mielipiteitään Suomen valkohallituksen menettelyyn. Kokousta emme voineet pitää ehdotettuna päivänä vaan ajattelimme että parempi myöhään kuin ei milloinkaan. Kokouksesta kertyneet varat päätimme lähettää Suomessa vangittujen toverien vapauttamiseksi toimeenpanevan komitean kautta. Kokous hyväksyi seuraavan

Protestin:

Me Burrittin, Ont., suomalaiset joukkokokoukseen kokoontuneina syysk. 13 päivänä, 1924, protesteeraamme Suomen vainottujen toverien puolesta ja lausumme täten mitä jyrkimmän vastalauseemme niitten häpeällisten ja epäinhimillisten tuomioiden johdosta, joita kapitalistinen Pyöveli-Suomi on langettanut taisteleville tovereillemme. Me tuomittujen toverit protesteeraamme mitä jyrkimmin tätä väkivaltatoimintaa ja valkoisen Suomen niin kutsuttua lainkäyttöä vastaan, ja koko maailman proletaariaatti on yksimielisesti meidän tunnustuksemme takana. Syyttömästi vangitut toverimme ovat heti vapautettavat.

Kokous lausuu syvimmän myötätuntonsa Suomessa taisteleville tovereille sekä niille jotka ovat jo vuosikausia viruneet vankiloissa ja niille, jotka nyt ovat kytketty vankilatyrmiin lukemattomien entisten lisäksi. Kokouksemme lausuu teille te vangitut toverit tervehdyksemme, että me tulemme tukemaan taisteluanne päämääränne saavuttamiseksi. — Raportteri.

*

Murhapolttoko? Tämän kuun 9 päivänä aikuiseen aamulla paloi täällä Matti Holmin tilalla talli- ja navettarakennukset, ja niiden sisällä olleet hevosajo- ja maanviljelyskalut. Kun Holm ei ole tänä kesänä asunut farmillaan, joten farmi on ollut "kylmillä", niin on syytä otaksua että on kysesssä murhapoltto.

Rehelliselle työnraatajalle tämä oli suuri vahinko. Samalta uutisfarmarilta paloi vuosi taaksepäin asuinrakennus ja kaikki siihen kuuluva kalusto, joten alkaa tässä olla jo tarpeeksi vastoinkäymistä yhden farmarin osalle.

On todella surkuteltavaa jos tässä on kyseessä murhapoltto. On totta että farmin omistaja kylläkin kärsii suuresti menettämänsä omaisuuden tähden, mutta kukaan siitä ei hyödy mitään. Tällaiset teot saisivat kyllä jäädä tekemättä, sillä ne eivät lisää tekijälleen kunniaa, vaan päinvastoin.

Suomalaisten vanhoja elotaikoja

Näin elonkorjuun aikana on sopiva muistella meidän isiemme ja esiisiemme edesottamista elonkorjuun yhteydessä.

Vanhaan aikaan, kun viljanviljelys oli Suomessa yleisempi kuin nyt, kesti elonleikkuu joskus kolmisen viikkoa. Kun leikkuu yksinomaan tehtiin lyhytvartisella sirpillä, piti työssä olla pitkät päivät kumarassa eli selkä vääränä, jota työn lomassa ei ollut lupa lepuuttaa, koska koko paikkakunta olisi pilkannut taloa, missä «korsteenit ovat elomiehinä.»

Oli luonnollista, että moisesta «mykkyrässä» olosta oli monelle seurauksena selän särky tai polte, mikä ei ainakaan ollut omiaan iloa antamaan. Siksipä elonleikkaajat koettivatkin kaikenlaisilla taikatempuilla estää selkänsä ja sivujensa pakoitusta ja särkyä.

Valppaimmat «sirpin ritarit» jo aikaisin keväällä «treenasivat» itseään eloviikkojen varalle. Niinpä he keväällä heittäytyivät silmänräpäyksessä maahan, kun näkivät kevään ensimäisen pääskysen, päästen siten selän pakoituksesta. Toiset tekivät keväällä käen kukuntaa ensi kertaa kuullessaan heti samalta jalkojen sijalta «kikiriukun», päästen siten pakoituksesta ja kolmannet panivat keväällä, kuullessaan ensimäiset ukkosen pyräykset kätensä selkänsä päälle ja valittivat haikeasti: «Ai, ai, kun selkäni on kipee», saaden näin selkänsä leikkuuaikana kestäväksi.

Vasta elonleikkuuta alottaessa kuitenkin tehtiin tehoisammat taikatemput selän ja sivujen pakoituksen estämiseksi. Sivujen pakoitus ja selän kipeäksi tulo estettiin m. m. seuraavilla taikatempuilla: 1) Pellolle tullessa katkaistiin ensimäinen olki hampailla; 2) ensimäinen sirpillä katkaistu olki sidottiin vyölle; 3) sidottiin 3 yhdestä jyvästä kasvanutta olkea vyölle ja sanottiin: «Kärsi sinä, ettei minun tarvitse kärsiä» ja annettiin olkien olla paikallaan niin kauan kuin ne pysyivät; 4) katkaistiin ensi lyhteen side selän takana ja sidottiin sillä kolmas lyhde, jolloin «kipu kävi lyhteen selkään»; 5) sidottiin ensimäisestä kourauksesta vyölle 9 olkea ja leikattiin äänettä 9 lyhdettä, joiden sitomiseen käytettiin vyöltä kuhunkin yksi olki; 6) miehet leikkasivat kolme ensimäistä olkea vyönsä alle ja naiset hameen kauluksen alle, ja isäntä otti aitan räystäälle viemästään lyhteestä kolme olkea vyönsä alle, 7) leikattiin alotettaessa 3 olkea, yksi kerralla, joista kaksi sidottiin kolmannella lyhteeksi ja käärittiin vyöhön; 8) liekattiin halmeen keskeltä olkia vyöhön, joilla sidottiin ensimäinen lyhde; 9) heti leikkaamisen jälkeen sidottiin ensimäinen lyhde, pantiin se selän taa käsivarsille, missä se katkaistiin ja sanottiin: «Lyhde katketkoon, sivuni oijetkoon»; 10) leikattiin ensimäiset oljet selän päällä ja sanottiin: «Oljen selkä poikki, minun selkäni terveeksi», minkä jälkeen aloitettiin vasta elonleikkuu; 11) leikattiin ja sidottiin ensimäinen sitoma selkää oikaisematta; 12) ensimäinen leikattu sitoma kierrettiin kolmasti pään ympäri; 13) ensimäinen sitoman leikattua ja sidottua käännettiin se kahdenkerran ja istuttiin pälle; 14) joka eloaikana ennätti leikkaamaan ensimäisen sitoman, sen selkä pysyi terveenä; 15) leikattiin kolme ensimäistä lyhdettä mitään virkkaamatta ja 16) pidettiin leikatessa käärmeen tai ankeriaan nahkaa vyön alla.

Näin runsaasti löytyy taikoja selän kuolemisen estämiseksi. Mutta paitsi näitä, löytyy paljon muitakin taikoja, joita piti leikkuun alussa, sen kestäessä ja päättyessä suorittaa. Niinpä tehtiin taikoja hallaa vastaan. Leikkuun alottamispäivänä keitetty kamppihuttu oli paras hallan karkoittaja, mutta yhtä yleinen keino hallaa vastaan oli myöskin se, että rukiin tultua leikatuksi laskettiin kaikki sirpit emännän kaulalle, jolloin sanottiin: «Nyt on kampit kaulalla», minkä jälkeen emäntä kastoi sirppien kammit veteen ja siihen samaan veteen keitti «kamppipuuron.»

Hyvät leikkuuilmat saatiin siten, että vietiin ensimäiseksi lyhde tupaan, missä se pidettiin uunilla kuivamassa, niin kauan kuin leikkuuta kesti.

Naapurin «pahalta silmältä» varjeltiin ruissato siten, ettei koskaan vahingossakaan pantu lyhteen latvoja ojaan päin.

Hiiriltä varjeltiin ruissato pellolla ja aitasta siten, että leikkuuta alotettaessa 3 ensimäistä olkea leikattiin vyön alle, missä niiden annettiin olla ensimäinen päivä, minkä jälkeen ne pantiin talteen. Vasta leikkuun päätyttyä ne otettiin ja sidottiin niillä viimeinen lyhde. Samoin suojeltiin rukiit hiiriltä, jos viimeistä ruissuortuvaa leikattaessa lausui: «Pois hiiret sinne, missä on vielä rukiinleikkuuta.» Ruiskuhilaat varjeltiin hiiriltä siten, että ne valmiiksi tehtyä kierrettiin kerran vastapäivää.

Aatelisnainen, joka lahjoitti linnansa työläisille

Joku aika sitten kertoivat sanomalehdet, että uuden Työväen Sosialistisen Internatsionaalin toimeenpaneva komitea piti ensimäisen kokouksensa «Easton Lodgessa» Lontoossa. Easton Lodgea» pidetään tavallisena yhdistysrakennuksena, mutta itse asiassa on se Englannin vanhimpia herraskartanoita, jonka sen omistaja, lady Warwick, on luovuttanut työväenpuolueelle. Kertomus siitä, miten tämä tapahtui, on sekä romanttinen että mielenkiintoinen.

Lady Warwick kuuluu erääseen Englannin vanhimmista aatelisuvuista; hänen sukuunsa ulottuu aina kuningatar Elisabethiin saakka, mutta kun hän on ennakkoluuloton ja teeskentelemätön nainen, välittää hän kaikista vähimmin sellaisista narrimaisuuksista. Hänestä tuli aikaisin sosialisti. Jo kolmisenkymmentä vuotta sitten, jolloin Englannin työväenliike oli vielä sangen heikko, pilkattu ja merkityksetön, liittyi hän sosialidemokrattiseen puolueeseen, jota johti kaksi tunnettua, nyt jo manan majoille mennyttä sosialistia, William Morris ja H. M. Hyndman.

Tämä herätti tietysti katkeruuden myrskyn ahdasmielisessä Englannissa ja lady Warwick sysättiin ulos «piireistä.» Hän itse suhtautui tähän hilpeällä huumorilla. Hän on tuntenut viihtyvänsä sangen hyvin englantilaisten sosialistien joukossa ja työskennellyt innolla ja rohkeasti sekä agitaattorina että muilla puolueen toimipaikoilla. Hän on ollut uskollinen puoluetaistelija ja kotiseudullaan on hän saanut vähäväkiset muodostamaan lujia järjestöjä. Hänen armeliaisuustyötään pidetään niinikään suuressa arvossa.

Varsinkin kaksi kysymystä on kiinnittänyt lady Warwickin mieltä, nim. työttömyys ja koululasten ravitseminen. Jo v. 1906 hän kirjoitti artikkelisarjan näistä kysymyksistä eräässä laajalle levinneessä lontoolaisessa lehdessä. Lopuksi voidaan mainita, että hän on ollut parlamenttiehdokkaana useamman kerran. Näin oli asian laita myös marraskuussa 1922, mutta hänen täytyi peruuttaa ehdokkuutensa sairauden takia.

«Easton Lodge» sijaitsee keskellä erästä vanhaa puistoa. Viime vuosisadan keskipaikkeilla tuhosi tulipalo suurimman osan linnaa. Vain eräs sivurakennus, jossa on 28 huonetta, saatiin pelastetuksi. Linna rakennettiin uudelleen ja uudenaikaistutettiin ja kaikki kävi hyvin maaliskuuhun 1918. Silloin pääsi tuli taas valloilleen sodan aikana vanhaan sivurakennukseen sijoitetussa sairaalassa. Näin katosivat vanhan linnan viimeiset jäännöksetkin, mutta uusi rakennettiin mikäli mahdollista vanhaan tyyliin.

Syynä siihen, että lady Warwick tuli lahjoittaneeksi linnan työväenpuolueelle, oli yksinkertaisesti se, että hän halusi tehdä jotain niiden miesten hyväksi, jotka ovat uhranneet elämänsä työväenasian ajamiseen. Hän havaitsi, että linnasta voidaan tehdä paikka, missä he saattavat «ihanteellisesti viettää loma-aikojaan, ennen kaikkea week-endiä» (viikon loppua). Joka viikko on linna täynnänsä puoluetovereita ja sekä vakava että leikillinen toverillinen yhdessäolo on antanut puolueen agitaattoreille uusia voimia taistelussa työväenasian puolesta.

Salissa on maalaus lady Warwickista. Siitä kerrotaan, että kun se jo oli oikeastaan valmis, saapui taiteilija hänen luokseen ja pyysi saada korjata muutamia pikku virheitä, määräten ajan ja päivän. Lady Warwick kieltäytyi ensin, kun hän aikoi juuri samoihin aikoihin avata myymälän, mutta lopulta hän antoi kuitenkin perään ja myymälä joutui toisen käsiin. Kun liike kävi siinä jo täysiään, pääsi tuli valloilleen rakennuksessa ja hänen sijaisensa joutui kuoleman uhriksi.

Yleisamerikalainen Työväenliitto

Joulukuun kolmantena päivän on Mexico Cityssä Yleisamerikalaisen Työväenliiton neljäs konferenssi. Se on samaan aikaan kuin Mexicon presidentti Calles pitää virkaanastujaispuheensa. Yhdysvaltain Daily Worker kirjoittaa asian johdosta seuraavaa:

«Amerikalaisten työläisten, Yhdysvalytain ja latilanalaisen Amerikan maitten työväenjoukkojen eräs huutavimmista tarpeista on oikean yleisamerikalaisen työväenliiton aikaansaaminen. Poliittisesti on suurin osa Rio Granden eteläpuolella olevista tasavalloista vasallivaltioita, amerikalaisen imperialismin orjuudessa. Taloudellisesti ovat latinalaisen Amerikan tasavallat jänkkien teollisuusagenttien ja finanssiruhtinaitten armoilla. Nykyään on latinalainen Amerika sellainen takamaa, jota Yhdysvaltain riistäjäluokka käyttää ilkeän manöveerauksensa ja hyökkäyksensä kohteena.

«Näitten olosuhteitten vallitessa on kummankin mantereen työläisillä, enemmän kuin koskaan ennen, edessään yhteinen vaara ja yhteinen vihollinen. Vain yhteinen toiminta voi pelastaa Pohjois-, Etelä- ja Keski-Amerikan työläiset palkkaorjuuden tuhoavasta tilasta. Yleisamerikalainen Työväenliitto on epäilemättä askel oikeaan suuntaan. Mutta jokainen Yleisamerikalainen Työväenliitto, missä Gompers on johtajana ja mikä työskentelee tämän Amerikan työläisten kenttämarsalkan dikteerauksen mukaisesti ei voi auttaa eteenpäin työläisten vapauttamista kapitalistivallan alaisuudesta, mikä niitä nykyään sortaa.

«Tosiasiassa on Gompers ollut Amerikan imperialistien klikin äänetön osakas ja silloin tällöin aktiivinen osanottajakin lähes kaikissa sen klikin häpeällisissä asioissa. Gompers on havainnut amerikalaisten riistäjäin suorittamat teot Haitissa «tyydyttäviksi.» Hänen mielenkiintonsa Filippiinien Saarien vapauttamiseen jänkki-imperialismin ikeen alta on rajotunut ahdasmieliseen haluun «pelastaa» amerikalaiset työläiset filippiiniläiseltä kilpailulta. Ammattiunionistisen liikkeemme nimellinen pää nykyään on samassa rintamassa Garyn, Schwabin, kenraali Trippin, Pershingin ja sotaministeri Weeksin kanssa niiden militaristisessa manööverissa, mikä on järjestetty syysk. 12 päiväksi.

«On jo aika, jolloin Yhdysvaltain ja latinalaisen Amerikan työläisjoukkojen tulisi yhtyä taistelevaksi Yleisamerikalaiseksi Työväenliitoksi. Jokainen askel tähän suuntaan tulee olemaan toiveikas edistyksen merkki. Kuitenkin on varmaa, että Gompersin vaikutuksen täydellinen ulossulkeminen latinalaisen Amerikan työväenjärjestöistä on edellytyksenä sellaisen yhteisen taistelujärjestön luomiselle. Kummankin mantereen vallankumouksellisten työläisten olisi ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vapauttaakseen itsensä Gompersin kuonan alaisuudesta ja rakennettava Yleisamerikalainen teollinen ja poliittinen liitto.»

Suomen uutisia

KOLME VANKIA KARANNUT TURUN KESKUSVANKILASTA

Eräänä yönä karkasi Turun keskusvankilasta sangen uhkarohkealla tavalla ilmaluukkujen kautta kolme kuritushuonevankia, joista yksi kuitenkin saatiin pian kiinni. Karkuun päässeistä oli toinen nimeltään Lauri Salminen, kotoisin Vilppulan pitäjästä, synt. 1892 ja tuomittu elinkautiseen kuritushuonerangaistukseen. Salmisen kiinniottamisesta on luvattu 500 markan palkinto. Toinen karkureista on nimeltään Janne Ilmari Pöyhönen, syntynyt 1898, kotoisin Lappeen pitäjän Armilan kylästä ja tuomittu 4 vuoden 6 kuukauden kuritushuonerangaistukseen, mikä rangaistusaika päättyy elokuussa 1927. Pöyhösen kiinniottamisesta on luvattu 200 markan palkinto.

MOOTTORIPYÖRÄILIJÄ MENETTI HENKENSÄ

Kun Vaasan läänin metsälautakunnan palveluksessa oleva metsänvartija Jonas Havo ajoi moottoripyörällä Viitasaaren ja Konginkankaan välillä, kaatui hän eräässä mäessä 4 km. Konginkankaan kirkolta, loukaten tällöin päänsä niin pahoin, että heti menetti henkensä.

SUOMEN JA HOLLANNIN VÄLINEN KAUPPAVAIHTO

Suomen Rotterdamissa olevan pääkonsuliviraston lähettämän raportin mukaan osoittaa Suomen ja Alankomaiden välinen kauppavaihto tämän vuoden alkupuoliskolla vähäistä pienentymistä edelliseen vuoteen verrattuna, mitä tulee tuontiin Alankomaista. Suurinta vähentymistä osoittaa siirtomaatavaroitten tuonti Alankomaista, mutta myöskin erinäisten hedelmien ja kasvien, vuotien ja nahkojen ja lannoitusaineiden tuonti vähentyi. Sitävastoin kasvoi metallien ja koneiden sekä viljatavarain, siemenien, kehruuaineksien, värien ja kemiallisten aineiden tuonti. Vientimme Alankomaihin on sen sijaan kasvanut edellisestä vuodesta. Suurin lisäys tulee puutavarain, nahkojen ja vuotien sekä paperiteollisuustuotteiden osalle. Myöskin eläimistä saatujen ravintoaineiden vienti osoittaa vähäistä lisääntymistä. Tulitikkujen, karjanrehujen ja tervan tuonti Suomesta näyttää vähentymistä.

Suomen tuonnilla Alankomaista on ne edut, mitä kolmen kilpailevan yhtiön järjestämät laivavuorot tarjoavat antaen alankomaalaisille myyjille tilaisuuden vähintään kerran viikossa lähettää tavaroitaan Suomeen. Vienti Suomesta Alankomaihin sen sijaan kärsii suurien laivalinjojen puutteesta. Tämä ei luonnollisesti koske puutavaroita, joiden kuljetukseen Suomen ja Alankomaiden välillä säännöllisesti kulkevat laivat ovat vähemmän sopivia. Tavaraa Suomesta Alankomaihin lähetettäessä on ainoastaan harvoin tilaisuus saada ne menemään suoraan määrämaahan, vaan purkavat laivat ensin osan lastiaan joko Englannissa, Belgiassa tai Ranskassa ja vasta sitten saapuvat alankomaalaisiin satamiin. Eivät myöskään vientitavaroillemme tarjotut rahdit ole niin alhaisia, kuin Suomeen Alankomaista tulevista tavaroista maksettavista rahdeista voisi olettaa.

MIELISAIRAS HUKUTTAUTUNUT

Vaasan laivarannassa löydettiin naisen ruumis, joka sittemmin tunnettiin kunnalliskodin hoidokiksi Sanna Luomaksi.

Luoma joka on sairastanut heikkomielisyyttä, ja ollut sen johdosta hoidettavana kunnalliskodin mielisairasosastolla, oli eräs päivä poistunut kunnalliskodista, eikä häntä etsiskelyistä huolimatta löydetty. Siitä päättäen, ettei ruumis ollut ehtinyt vielä paljoa kangistua, oli hän vasta muutamaa tuntia ennen löytymistä heittäytynyt mereen.

Mitään väkivallan merkkejä ei ole havaittu, joten vainaja on kaikesta päättäen tehnyt itsemurhan. L. on syntynyt v. 1874.

POLIITTISET OIKEUSJUTUT

Vaasan hovioikeus on antanut päätöksensä jutussa, jossa Kuolajärven Kurtin kylästä kotoisin oleva talollisenpoika Evert Albin Heikinpoika Sova on syytteessä valtiopetoksen valmistelusta ja maanpetoksesta. Sova oli syytekirjelmän mukaan v. 1922 pitänyt luonaan Venäjältä tulleita «urkkijoita» ja «vallankumouksen valmistelijoita» sekä antanut heille erinäisiä salassapidettäviä sotilastietoja.

Hovioikeus katsoi päätöksessään syytteen sotilassalaisuuksia koskevien tietojen antamisesta toteennäytetyksi, jota vastoin syyte valtiopetoksen valmistelusta toteennäyttämättömänä hylättiin, minkä vuoksi hovioikeus tuomitsi vastaaja Sovan voimassaolevan rikoslain nojalla maanpetoksesta 2 vuodeksi kuritushuoneeseen sekä menettämään kansalaisluottamuksensa 4 vuodeksi.

TOIMIKUNTA TUTKIMAAN ULKOMAIDEN ASEKULTTUURIA

Puolustusministeriön komennuksesta on lähtenyt nelihenkinen toimikunta Ruotsiin, Tanskaan, Saksaan ja Hollantiin tutkimaan näissä maissa laivastojärjestelyä, sotasatamia ja telakoita. Toimikunta, johon kuuluvat komendantti Roos, komentajakapteeni Schwanck sekä insinööri Grönroos ja Kinnunen viipyy matkalla noin kolme viikkoa.

SUOMEN JA TANSKAN VÄLINEN POSTIVAIHTO

Tasavallan prisidentti on vahvistanut asetuksen Suomen ja Tanskan välistä postinvaihtoa koskevan sopimuksen erinäisten artiklain muuttamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta. Asetuksessa säädetään, että 31 p:nä heinäk. 1924 allekirjoitettu sopimus Suomen ja Tanskan välistä postinvaihtoa koskevan sopimuksen erinäisten artiklain muuttamisesta tulee voimaan Suomessa niinkuin siitä on sovittu.

KIINTEÄN OMAISUUDEN PAKKOLUNASTUS AHVENANMAAN TARPEEKSI

Tasavallan presidentille on esitetty valtioneuvostossa Ahvenanmaan maaherran kirje ja Ahvenanmaan maakuntapäivien päätös kiinteän omaisuuden pakkolunastuksesta Ahvenanmaan maakunnan tarpeiksi koskevan lain hyväksymisestä ja ilmoitti presidentti tällöin jättävänsä käyttämättä hyväkseen hänelle päätökseen nähden kuuluvaa veto-oikeutta.

SUOMEN JA VENÄJÄN VÄLINEN KAUPPA

Viljan tuonti Venäjältä on elokuun aikana ollut vähäinen. Koko tuotu ruismäärä viime kuussa oli vain 1,008,000 kiloa. Verrattain vähän on tuotu muutakin tavaraa, kuten leseitä, rehukakkuja, tupakkaa y.m.

Vienti sen sijaan on ollut suurempaa. Paperia ja selluloosaa on viety 544 vanulastia. Maitoa vietiin viime kuussa 42,000 litraa. Lisäksi on viety joku määrä muita erilaisia tavaroita.

Matkustajaliikenne on ollut viime kuussa hieman suurempi kuin aikaisemmin, tulijoita paljon enemmän kuin menijöitä.

MURHA TURUN KESKUSVANKILASSA

Turun keskusvankilan n.s. boksiosastolla löi Iitin pitäjän Sääksjärven kylästä kotoisin oleva kuritushuonevanki Sigurd Johan Ekman, joka lokakuun 26 p:stä 1923 mainitussa vankilassa kärsi hänelle kolmaskertaisesta varkaudesta tuomittua 2 vuoden kuritushuonerangaistusta, puukolla Kaarinan pitäjän Nummenmäen kylästä kotoisin olevaa kuritushuonevankia Yrjö Emanuel Sandholmia vasemmalle puolelle rintaa sillä seurauksella, että Sandholm vähäistä myöhemmin vankilan sairaalaan vietynä heitti henkensä. Sandholm oli syyskuun 29 p:stä 1923 lukien ollut kärsimässä hänelle vaikean ruumiinvamman tuottaneesta pahoinpitelystä tuomittua 2 vuoden kuritushuonerangaistusta.

SUOMEN JA RUOTSIN VÄLISET SOPIMUKSET

Tasavallan presidentti on vahvistanut asetuksen Suomen ja Ruotsin välillä solmitun, Tornionjoen yli johtavan sillan kautta järjestetyn, kummankin maan rautatieverkon välisen yhdysradan hoitoa ja ylläpitoa koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta. Asetuksessa määrätään, että sittenkuin Suomen ja Ruotsin välinen, Tukholmassa 28 p:nä kesäk. 1924 allekirjoitettu sopimus, koskeva Tornion joen yli johtavan sillan kautta järjestetyn, kummankin maan rautatieverkon välisen yhdysradan hoitoa ja ylläpitoa on ratifioitu ja ratifioimisasiakirjat 23 p:nä elok. 1924 vaihdettu, tulee mainittu sopimus voimaan niinkuin siitä on sovittu.

Tasavallan presidentti on vahvistanut asetuksen Suomen ja Ruotsin välistä postinvaihtoa koskevan sopimuksen erinäisten artiklain muuttamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta. Vahvistetussa asetuksessa säädetään, että 26 p:nä heinäk. 1924 allekirjoitettu sopimus Suomen ja Ruotsin välistä postinvaihtoa koskevan sopimuksen erinäisten artiklain muuttamisesta tulee voimaan Suomessa niinkuin siitä on sovittu.

TYÖLÄISNAISTEN PALKAT

Turun suurimmassa naisten työskentelypaikassa, Barckerin tehtaalla, on viimeaikoina teetetty 4-päiväisiä työviikkoja. Työpalkat tällaisilta työviikoilta tekevät tavallisesti 65 mk. viikolta ja lisäksi kalliinajan lisäys 90 mk. kuukaudelta, mikä maksetaan kahdesti kuussa, 45 mk. kerralla.

Kun muistamme, että tästä palkasta on maksettava vuokrat y.m. välttämättömät menot, huomaamme, ettei jää varoja «tuhlattavaksi.» Päinvastoin on tuollaisella palkalla kärsittävä suoranaista nälkää ja tarpeellisen vaatetuksen hankkimisesta (puhumattakaan muodin seuraamisesta) ei uskalla ajatellakaan.

Ainoastaan vankalla järjestymisellä voi työväestö korjata moiset, suorastaan hävyttömän kurjat palkat.

ULKOMAALAISTEN HOIDOTTA JÄÄNYT OMAISUUS

Tasavallan presidentti vahvisti valtioneuvostossa tapahtuneessa esittelyssä eduskunnan hyväksymän lain ulkomaalaisen Suomessa olevasta, hoidotta jääneestä omaisuudesta.

TULLIKISKONTA KASVAA

Määräykset tullimaksujen kantamisesta kuluvana vuonna maahan tuotavista ja maasta vietävistä tavaroista sisältyvät 21 päivänä joulukuuta 1923 annettuun lakiin tullimaksujen kantamisesta vuonna 1924. Tämän mukaan on tullimaksuja kannettava tullitariffista ja vientimaksusta 30 päivänä joulukuuta 1921 annettuun lakiin liitetyssä tullitariffissa mainituin määrin, kuitenkin huomioon ottaen erinäiset laissa mainitut muutokset. Sen johdosta, että valtioneuvostolle on ensinmainitussa laissa annettu oikeus vuonna 1924 koroittaa tullimaksuja enintään nelinkertaiseksi niille tavaroille, jotka tuontitullitariffissa ovat merkityt täydellä, on valtioneuvosto samana joulukuun 21 päivänä päättänyt, että tullimaksut erinäisille vuonna 1924 maahantuotaville tavaroille on toistaiseksi kannettava koroitetuin määrin ja on päätös tästä julkaistu asetuskokoelmassa. Vuonna 1925 sunnitellaan kannettavaksi tullimaksuja yleensä samojen tullimäärien mukaan kuin kuluvana vuonna ja tulee sen mukainen hallituksen esitys asiasta annettavaksi eduskunnalle.

Tuontitullia on kertynyt kuluvan vuoden ensimäisellä vuosipuoliskolla tasaluvuin 517,500,000 markkaa. Kun tilaston mukaan tuonti säännöllisesti on vuoden jälkipuoliskolla vilkkaampaa, kertyy tuontitullia todennäköisesti tänä vuonna kaikkiaan 1,100,000,000 markkaa. Tuontitullin tuotto vuodelta 1925 on tulo- ja menoarvioehdotuksen merkitty 1,050,000,000 markaksi. Lisäys kuluvan vuoden arvioon verraten on 100,000,000 markkaa.

Vientitullin tuotto, joka kuluvan vuoden tuloarvioon on merkitty 20,000,000 markaksi, on ehdotukseen otettu alennettuna 12,000,000 markkaan.

JUOPUMUKSEN SURULLISIA SEURAUKSIA

Kun Loimaalta Turkuun tuleva paikallisjuna oli sivuuttanut Mellilän aseman, huomattiin radalla melkein muodottomaksi ruhjoutunut miehen ruumis, pää murskaantuneena, toinen jalka ja käsi poikki.

Mies tunnettiin palstatilallisen pojaksi Nikolai Lehtoseksi, Mellilästä, ja kävi siinä selville että vainaja oli myöhään edellisenä iltana mennyt radalle päin jonkun verran päihtyneenä, jääden mahdollisesti sanotulla kohdalla torkkumaan radalle, jolloin Turusta yöllä tuleva Loimaan paikallisjuna on ajanut hänen ylitseen mainitulla ikävällä seurauksella.

Näin ikävällä tavalla surmansa saanut nuorukainen oli vasta 18 vuotias.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

SKANDINAVIAN HEALTH HOME

Hieromalaitos

Copper Cliffin tien varrella, ent. Proctorin haussi.

Erikoisala vatsa- ja sydänhieronta.

Huom.! 10 vuoden kokemus.

Ida ja Otto Ylönen,

Phone 1031. Bx 1111. Sudbury, Ont.

Suomalainen suutariliike Durham St. 24, Sudbury, Ont. Box 778.

E. Hillman.

Sudburyn Luonnonparantola ja hieromalaitos ottaa vastaan sairaita. Huom.! Hyvää vatsahierontaa. 22 Monk St. Puhelin 272.

Mrs. Alma Aarnio.

Halutaan

Suomenkieltä puhuva kauppapalvelija. Lähempiä tietoja saa kysymällä Gluckstein's, Sudbury, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

Kurssin suorittanut hieroja antaa hierontaa kotona ja tulee myös sairaitten luo.

Water Township, Post Office.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. **Home Bakery Co.** 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Myöskin välitämme House of Hobberlin pukuja ja palttoja $25.00 ja ylös. Puheli 1185 S.—201½ Simpson St., Fort William, Ontario.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Parhaan ja maukkaan ruuan saatte syödä Mrs. Arffmannin ja Edla Heinosen uudessa ruokalassa. 409 Simpson St., Fort William.

Nick Partti myy veden pitäviä sypäksiä ja korjaa vanhoja 1241 Syndigate Ave., Fort William.

Hierontaa ja sairasvoimistelua kotona ja kodeissa antaa Aino Holst, 130 Rowand St., Fort William, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. **I. S. Salo,** 17 Johnson ave. Port Arthur.

Autonajuri Hj. Saari tavattavissa päivisin ja öin. Asunto 94 Ontario St., Port Arthur. Puhelin 2779 N.

Hierontaa kotona ja kodeissa. M. Hurme 244 Angus St., Port Arthur, Ont.

Checklyn parturiliike, 170 Algoma St.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjanne. Hinnat ovat oikeat.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen, Timmins.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

Shub Bros. Phone 258, 74—4th Ave. Heiniä, jauhoja ja karjanrehuja. Hinnat oikeat. Wm. Oja palvelee suomalaisia. — Timmins, Ont.

E. Junellin ja Akan makeismyymälä on 753—4th Ave., Timmins.

Hieroja Ida Heikkinen 68—4th Ave. Timmins, Ont.

TORONTO, ONT.

Suomalainen Ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

Palvelusta haluaa

Hiljan Suomesta tullut nainen ruokataloon, kämpälle tai maalle.

Vastaus palkkatarjouksineen

Box 69

Sudbury, Ont.

Metsätyöläiset Huomatkaa!

Oletteko ajatelleet

mistä talveksi ostatte kunnolliset makinohousut, sopivat ja kestävistä kankaista? Me valmistamme niitä. Hinta

$8.50

Otamme tilauksia myöskin postin kautta, kun lähetätte pituus ja ympärysmittanne osotteenne mukaan, niin saatte nopeaan housut jotka ovat teille sopivat.

HUOMATKAA!

Myös syyskankaitten näytteet ja mallit ovat saapuneet. Me myymme teille kohtuhinnoilla Puvut ja Palttoot. Käykää tutustumassa meidän hintoihimme.

Näkemiin

KOIVULA

P. O. Box 1504. Sudbury, Ont.

Sudbury-ympäristö

Viime lauantai-aamuna joutui eräs Gordon Calford ikävän tapaturman uhriksi ollessaan sorssanammunnassa Trout järvellä. Hän lähtsi kotoaan Sudburysta kello neljän aikana lauantaiaamulla ja onnettomuus tapahtui vähän jälkeen kello viiden kun hän kulki pensaikon läpi, noin 200 yardin päässä Ramsay Laken lentoasemalta. Mikäli voidaan päättää oli joku näre tarttunut pyssyn lipasimeen, hänen hypätessään jonkun tukin yli. Siitä oli pyssy lauennut ja kuula tunkeutui läpi hänen reitensä. Lentokämpän takana työskentelevät lentäjät kuulivat hänen hätähuutonsa tuossa kello yhdeksän tienoissa ja mentyään katsomaan löysivät hänet sangen heikossa tilassa sekä kulettivat hänet St. Josephin sairaalaan.

Sudburyn piirissä olevia metsäpalovartioita on alettu vähitellen erottamaan toimestaan. Tämän kuun alusta alkaen on heitä vähennetty aina joku kerrallaan piirin sellaisista osista, joissa tulenvaara on vähemmin pelättävissä ja joissa ei ole mitään teollisuuslaitoksia eikä erikoisempaa liikettä. Tähän mennessä on piirin 280 palovartijasta vähennetty noin 20 prosenttia.

Suurin osa vartijoista pidetään kuitenkin toimessaan siksi kunnes kaikki palomahdollisuudet ovat ohitse. Kaksi vuotta sitten saatu opetus, jolloin syystulet polttivat ja hävittivät suuria alueita pohjoisessa ja Sudburyn ympäristöllä sekä veivät kaksi ihmisuhria Haileyburyssa, on vakava muistustus varovaisuuteen. Sen tähden pidetäänkin tarpeellinen määrä palovartijoita toimessaan siksi kunnes alkaa sataamaan lunta.

Syyskäräjillä, jotka alkoivat viime maanantaina, oli vähemmän riita-asioita ratkaistavana kun niillä on koskaan ennen ollut. Ne kestivät ainoastaan neljä tuntia. Alunperin oli käräjälistalla ainoastaan neljä juttua. Kaksi rikosjuttua ja kaksi siviilijuttua, vaan siviilijutut oli sovittu. Rikosjutut olivat niin törkeitä laadultaan että niiden käsittelyn nähtiin olevan paras toimittaa vähemmän julkisessa paikassa. Ne annettiin suurvalamiehistölle käsiteltäväksi ja käräjät hajaantuivat siksi aikaa kunnes valamiehistö tuo päätöksensä, sillä mitään muita asioita ei käräjillä ollut.

Laura Kingston Espanolasta, jolla oli ollut 2,000 dollarin vahingonkorvaus vaatimus C. P. R. yhtiötä vastaan oli sen sopinut 600 dollariin sekä 150 dollaria kuluihin.

Fred Lemieuxin juttu, jota vastaan oli useita syytöksiä epäsiveellisyyden harjottamisesta, ei lainkaan tullut oikeuden kuulusteltavaksi sillä hän tunnusti syyllisyytensä. Hänen tunnustamisensa toikin suurta helpotusta oikeudelle, sillä se vapautui siten todistajain kuulustelusta. joina olisi ollut puolisen tusinaa tai enemmän pieniä poikia. Lemieaux tuomittiin kolmeksi vuodeksi Portsmouthin kuritushuoneeseen. Hän on jo viidenkymmenen ikäinen mies.

William McTiernan, jota syytetään kuusivuotiaan tytön raiskausyrityksestä, sai juttunsa käsittelyn siirretyksi seuraaviin käräjiin saadakseen käsiinsä useita tärkeitä todistajia.

Ainoastaan yksitoista nimeä lisättiin äänestäjäin luetteloon viime viikon perjantaina toimitetussa korjausoikeuden istunnossa. Niistä oli kuusi miehen ja viisi naisen nimeä. Kuitenkin on vielä olemassa yksi mahdollisuus muuten äänestyskelpoisilla henkilöillä saada nimensä äänestysluetteloon ja se tilaisuus on silloin kun vaalilautakunta pitää kokoustaan. Sille voivat sellaiset henkilöt esittää pyyntönsä. Vaalilautakunnan kokoontumispäivää ei vielä ole määrätty.

Muuten kun tätä nyt heti käsillä olevaa väkijuomain käytäntöä koskevaa äänestystä katselee työläinen oman etunsa ja käsityksensä mukaan, kun tekee itselleen kysymyksen että miten nyt olisi edullisempi menetellä? antaako kannatuksensa ratkaistavana olevan kysymyksen puolesta vaiko vastaan? niin joutuupa perinpohjaisen tutkimisen kautta antamaan itselleen vastauksen «molempi parempi.»

Luonnollisesti kaikki järjestyneet työläiset kannattavat kieltolakia. Mutta kieltolaki sellaisenaan kun se esiintyy kapitalistisissa maissa on ainoastaan suurta ilveilyä. Täällä on dollarimoraali siksi voimakas että olipa kieltolaki nimellisesti lakikirjoissa tai ei niin kummassakin tapauksessa tullaan väkijuomia käyttämään dollarimoraalin tyydyttämiseksi. Tämänkin kaupungin poliisioikeuden tilastojen mukaan on kieltolain voimassaolon aikana sen käsittelemistä jutuista 85 prosenttia ollut kieltolain rikkomuksia. Niistä on poliisilaitoksilla ollut säännöllinen tulolähde. — Työläiset voivat saada tyydyttävän kieltolain ainoastaan oman järjestövoimansa avulla.

Copper Cliffin katuvalot sammuivat viime tiistai-iltana kello 10 aikaan sentähden kun Sudburyn ja Cliffin välisellä tiellä oli Emil Pernun poika ajanut sähköjohtopylvään nurin. Auto myöskin kärsi huomattavia vaurioita, vaan ajurille ei tapahtunut mitään.

Ottakaa kutsumuksemme huomioonne. Me «Ontuva Leena ja Vinosilmä Viku» kehoitamme kaikkia Sudburyssa ja ympäristöllä olevia kansalaisia heittämään tänä lauantai-iltana kaikki turhat kotkotukset ja saapumaan seuraamme viettämään Vapaustalolle mitä rattoisimman illan. Saapukaa viimeistään kello 8.30. Tervehtäin Leena ja Viku.

Sunnuntai-iltana t.k. 28 päivänä pidetään osaston talolla tämän toimintakauden ensimäinen **ohjelmailtama.** Ohjelma tulee olemaan monipuolinen ja opettavainen. Agitatsionitoimikunta kehottaa kaikkia työläistovereita saapumaan tähän tilaisuuteen. Sisäänpääsy on vapaa. Iltama alkaa kello 8.

Maailman väkiluku

Berlinissä on saatu valmiiksi yhteenveto maailman väkiluvusta, joka perustuu suurimmalta osaltaan vuoden 1922 väenlaskuun. Näiden tietojen mukaan on maailman väkiluku 1,504,187,631. Tästä väestöryhmästä asuu 7 prosenttia kaupungeissa, joiden väkiluku on vähintään 100,000. Vain kolmessakymmenessä maassa niistä 70 maasta, jotka sisältyvät väenlaskuun, on sellaisia kaupunkeja, joissa on vähintään 100,000 asukasta. Noin 40,000,000 ihmistä asuu niissä 18 kaupungissa, joiden väkiluku on vähintäin yksi miljoona. Noin 90 miljoonaa ihmistä asuu 393 suurkaupungissa, joiden väkiluku on vähintään 320,000, mutta ei yli miljoonan. Yksi kustakin neljästäkymmenestäviidestä maailman asukkaasta, asuu miljoonakaupungissa ja yksi neljästoista jossakin muussa suurkaupungissa. Maailman suurimmaksi kaupungiksi mainitaan New York, jossa on 5,620,048. Seuraava on Lontoo 4,483,249 asukkaalla ja kolmantena Berlin 3,803,773 asuukkaalla. Europa on tiheimmin asuttu maanosa ja on siellä kuusi miljoonkaupunkia, nimittäin Lontoo, Berlin, Paris, Glasgow, Wien ja Moskova sekä 193 sellaista kaupunkia, joissa on enemmän kuin 100,000 asukasta. Englannissa on 53 suurkaupunkia, Saksassa 45, Italiassa 16, Ranskassa 15 ja Venäjällä 15. Aasiassa on enemmän suurkaupungeita kuin Pohjois-Amerikassa, Yhdysvallat mukaan luettuna. Kuudessa Aasian yhdeksestäkymmenestä kahdesta suurkaupungista asuu enemmän kuin miljoona henkeä. Ne ovat Shanghai, Hankau, Calcutta, Bombay, Tokio ja Osaka. Brittiläisessä Indiassa on 30 suurkaupunkia, Kiinassa 20 ja Japanissa 19. Aasian jälkeen on seuraava Pohjois-Amerika, jossa on 79 suurkaupunkia. Neljä niistä on merkitty miljoonakaupungiksi, nimittäin New York, Chicago, Philadelphia ja Mexico City. Yhdysvalloissa on 68 lehtipoika ja eräs kengänkiillottaja tä on enemmän kuin puoli miljoonaa asukasta. Neljäkymmentäneljä suurkaupunkia sijaitsee Etelä-Amerikassa, joista Brasiliassa 13.. Buenos Ayres ja Rio Janeiro ovat miljoonakaupunkeja. Australiassa on kahdeksan suurkaupunkia, mutta ei yhtään miljoonakaupunkia.

Näytelmäseuran johtajan ja talonmiehen paikka avoinna

Fort Williamin K. P. osaston näytelmäseuran sekä siihen yhdistetyn talonmiehen paikka julistetaan toimeen kykenevien tovereitten haettavaksi. Hakijan on hakemus lähetettävä lokakuun 15 päivään mennessä. Musiikkimiehellä etutila.

Huom.! Osasto pitää itselleen oikeuden hyljätä jos ei kylliksi päteviä hakijoita ilmaannu. Hakijan on kuuluttava C. K. puolueeseen.

Hakemukset palkkavaatimuksineen on osotettava

K. P. S. J. Osaston Johtokunta

211 Robertson St.

Fort William, Ont., Can.

Leninkien ja Kappojen neulomista vastaanotetaan.

Naisten hiuspalmikoita valmistetaan teettäjän omista hiuksista.

Osoite:

Ida Salon Boarding House

Soulth Porcupine, Ont.

UNETTOMUUTTA JA AAMUISTA VÄSYMYKSEN TUNNETTA VASTAAN

Vihdoinkin on keksitty lääke, mitä tuhannet käyttävät mitä suurimmalla menestyksellä. Ei merkitse mitään kuinka monta erilaista lääkettä te olette käyttäneet ilman mitään tulosta, tämä lääke kumminkin tulee hämmästyttämään teitä. Sen täytyy saada aikaan tuloksia, muuten se ei maksa teille mitään. Käyttäkää sitä muutamia päiviä ja te hämmästyksellä huomaatte kuinka pian te alatte saada terveytenne ja voimanne takaisin. Se kasvattaa punaista verta, saattaa hermot lujiksi ja vakaviksi sekä antaa teille tarmoa, yritteliäisyyttä ja reippautta. Se poistaa hellyyden lihaksista, päänsäryn, tahmaisen kielen, pahanhajuisen hengityksen sekä umpitaudin. Se on aivan ihme huonoa ruuansulatusta ja syönnin jälkeistä turvotusta vastaan sekä auttaa ehdottomasti virtsarakkotulehduksissa ja niistä johtuvissa vedenheitoissa.

Jollette voi hyvin, niin teidän tulee jo itsenne vuoksi kokeilla tällä lääkkeellä. Tämä lääke on nimeltä Nuga-Tone. Menkää lähimpään rohdoskauppaan ja ostakaa pullo sitä. Käyttäkää sitä muutamia päiviä ja jollette ole tyytyväinen sen aikaansaamiin tuloksiin, niin palauttakaa jäännös lääkkeestä samaan rohdoskauppaan ja te saatte rahanne takaisin. Nuga-Tonen valmistajat tahtovat kaikkien sen käyttäjien olevan tyytyväisiä ja sen vuoksi he takaavat Nuga-Tonen ja vaativat rohdoskauppiaan palauttamaan teille rahanne, jollei se saa aikaan siltä odottamianne tuloksia.

Kaikki rohdoskauppiaat suosittelevat, takaavat ja myyvät tätä lääkettä.

Kanootteja myytävänä

Käytettyjä, 15 ja 16 jalan purjekangas kanootteja, hyvässä kunnossa. Hinnat $20....$40.00. Lähempiä tietoja saa

Sudburyn Boat & Canoe Co.

Ramsay Lake, Sudbury, Ont.

HAMMASLÄÄKÄRI

Tri Wood

Bank of Nova Scotia Bldg.

Täyttö-, päälystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.

Konttori puhelin 190

Asunto puhelin 1139.

Sudbury — Ontario.

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri,

Sudbury, Ontario

Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

Autonajuriliike

Kuorma- ja matkustaja-auto on aina saatavana

— Victor Olson — Ollikkala —

— Puhelin 766 —

199 Secord St. Port Arthur, Ont.

Jos haluatte

parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa S. 302 eli N .743.

THE BRILLIANT

Värjäys- ja puhdistusliike.

230 Simpson St. Fort William.

226½ Arthur St. Port Arthur.

Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

Farmille aikovat ottakaa huomioon.

Minulla on myytävänä asutuita ja asumattomia maita kauniin kalarikkaan Doe Laken ympärillä. Valtion tie on juuri valmistumassa maiden läpi. Tulkaa katsomaan ja ostamaan. Vapaa kyyti autolla maan katsojille asemalta.

Lähempiä tietoja antaa

Timo Konnila

G. T. R., Spruccdale, Ont.

Halutaan tietää

Kalle August Hyvärinen, ollut 9 kuukautta tässä massa, muistaakseni kotoisin Kuopion läänistä. Ole hyvä ja ilmoita eli tule viipymättä puhumaan kanssani tärkeän asian vuoksi.

P. J. Kanervo (Johnson)

25 Johnson Ave., Port Arthur, Ontario.

ILMOITUS

Junien kulkuvuoro

muutos tapahtui sunnuntaina syyskuun 22 p., 1924.

Täydet tiedot saadaksenne kysykää tiketti agenteiltamme.

Canadian National Railway.

CANADIAN PACIFIC SAILINGS

MONTREALISTA

Belfastiin—Glasgowiin

Lokak. 2 ....Montlaurier

Lokak. 9, marrask. 6........Montreal

Lokak. 16, marrask. 13 ....Metagama

Lokak. 23 ....Marloch

Cherbourgiin—S'amptoniin—Antwerpeniin

Lokak. 1, marrask. 1,............Melita

Lokak. 15, marrask. 12....Minnedosa

Liverpoliin

Lokak. 3, marrask. 31 ....Montrose

Lokak. 10, marrask. 7 ....Montclare

Lokak. 15 ....Montroyal

Lokak. 24 .... Montcalm

Cherbourgiin—S'amptoniin—Hamburiin

Marrask. 8 ....Emp. of France

Marrask. 22 ....Emp. of Scotland

QUEBECISTA

MATKA

Maailman ympäri

EMPRESS OF FRANCE Tammi. 14

Välimerenmaihin

EMPRESS of SCOTLAND Helmi. 9

Länsi-Indiaan

MONTROYAL Tammik. 20, Helmi 21

(Entinen Empress of Britain)

Kysykää paikallisilta asiamiehiltä

L. O. TREMBLAY,
District Pass. Agent
North Bay

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery

Suosittelee kaikenlaisista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Sillä jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.

Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:

INTERNATIONAL GROCERY

292 Bay St. — Port Arthur, Ont.

John Palon

Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.

JOHN PALO

290 Bay St. Port Arthur, Ont.

MAX GREENBURG

60—4th Ave. Balsam kadun kulmassa. Suomalaisen haalin vieressä.

ENSILUOKAN SUUTARILIIKE, KENKIÄ JA MYÖS KUMI-KENKIÄ KORJATAAN.

TIMMINS ONTARIO.

"Nyal" ruuansulatuslääke

Tämä on virkistävä ja vahvistava lääke.

Lääke on valmistettu kaikkia lievempiä ruuansulatuksen häiriöitä varten, jotka johtuvat liikarasituksesta, unettomuudesta, hermostuneisuudesta, ruokahalun puutteesta, jne. Meillä on nyt palveluksessamme suomalainen palvelija joka mielihyvällä palvelee teitä.

SUDBURY DRUG CO.

Cor. Elm & Lisgar St. Sudbury, Ontario.

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA

7 Finland St. Phone 194

GIN PILLS for HEADACHES

Kipu selässä, päänkivistys, kipua synnyttävä virtsan heitto, unettomuus ovat todistuksia munuais sairaudesta. — Ota Gin Pills'ejä. 50c. kaikissa apteekeissa ja lääkekaupoissa.

National Drug & Chemical Co., of Canada, Ltd.

Toronto, Canada.

Canadian Baggage Transfer

Johtava kuorma-ajo komppania

Phone 259 34 Lorne Street

SUDBURY, ONT.

Auto Troki ja pitkänmatkan muuttoajoa. — Huonekalu varastohuone ja puunmyynti paikka.

Auki yöllä ja päivällä

Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.

A. NIEMI,

Tähti kaupan yläkerrassa.

Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.

New Baking Co.

Box 1306, Timmins — Ont. —

valmistaa korppuja, kuivaa leipää, y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.

Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.

Tri H. KOLJONEN

Phone konttoriin 1588

Phone kotiin 1765

Kirjoittakaa osoitteella: Box 1192, Sudbury, Ont.

Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Hammaslääkäri

T:ri ELGIE

Huone 2

Mude'n ravintolan yläpuolella

Victoria Ave. ja Brodie St. kulmassa

FORT WILLIAM, ONT.

Vastaanottotunnit: päivisin Klo 9 p.—6 ip. Iltasin: 7—9.

Puhelin S. 1008.

Toimistotyttö puhuu suomen ja englanninkieltä.

"TAYLORS"

Pysähtykää meillä ja tehkää ostoksenne.

Erikoista

Vihreää kahvia 3 paunaa vain $1.00.

«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA

Nälkäiset

ruokailkaa työläisten kontrolleeraamassa TARMOSSA.

— 25c ateria. —

316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Suomalainen Parturi

SUDBURY POOL ROOM

28 Elm St.

— Käykää sisällä —

F. A. RICARD

Tukku- ja Vähittäiskauppa.

RAUTATAVARAKAUPPA

Elm St. — Sudbury, Ont.

Walter Luoma

Autoliike

Puhelin 121 Durham St.

SUDBURY, ONT.